

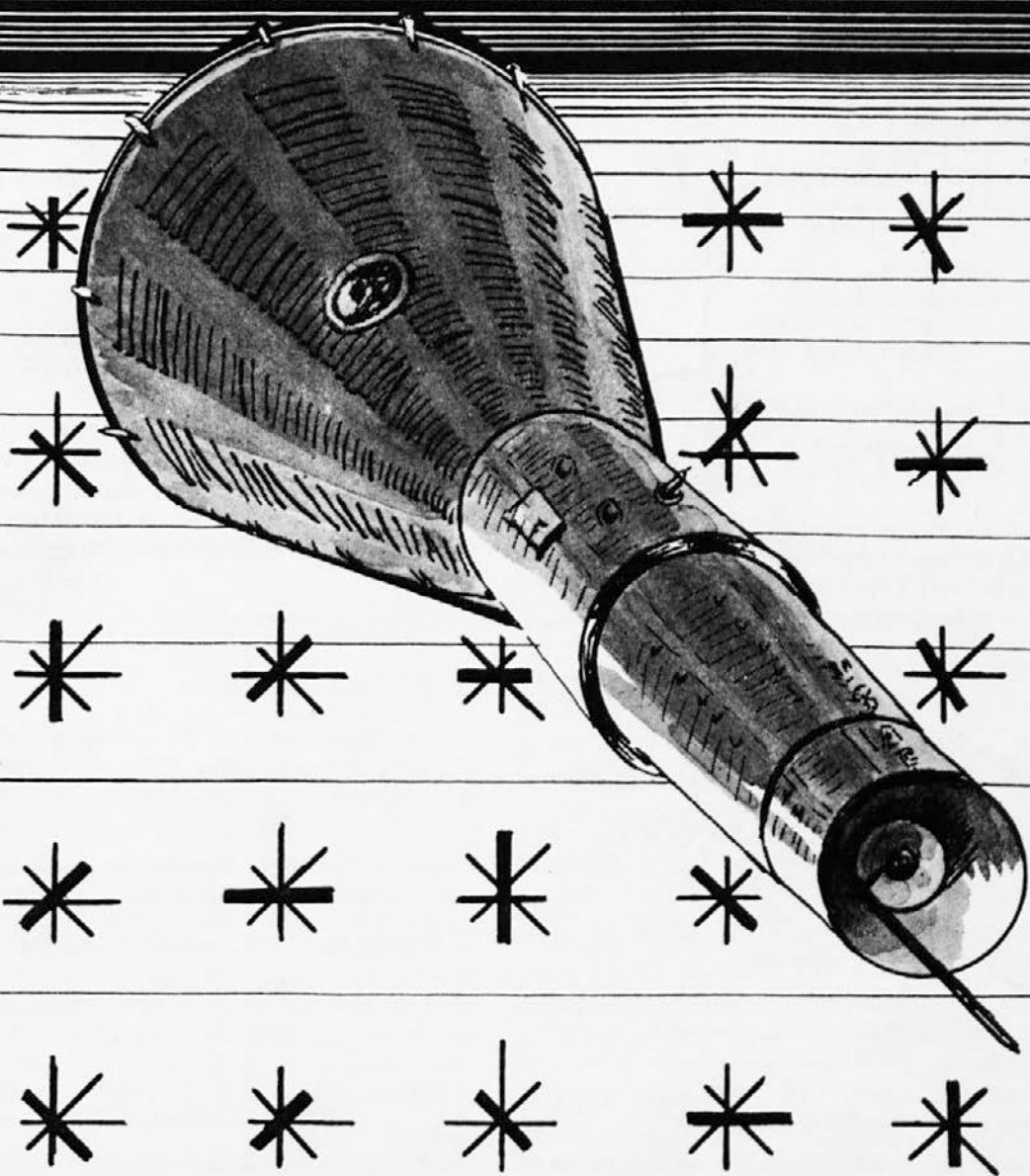
1966

ŠTEV. 5

MAJ

LETO XV.

MISLI

Registered at the
G.P.O., Sydney, for
transmission by post
as a periodical.

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

6 Wentworth St.,
Point Piper.
Tel.: FM 1525

★

Naročnina £ 1-0-0
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
P.O. Box 136
Double Bay, Sydney.

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
Sydney. Tel. 75-7094.

imamo zopet v zalogi naslednje:

SKOZI LUČI IN SENCE. I. del. Spisal Ruda Jurčec. Knjiga, polna podob iz naše narodne preteklosti. — £ 1-0-0.

LJUDJE POD BIČEM, slavna povest Karla Mauserja, 1. in II. del. Vsak po 30 šil. (Tretji del je šele v pripravi.)

LJUBLJANSKI TRIPTIH, moderna povest, spisal R. Jurčec. — £ 1-0-0

GORJANČEV PAVLEK, spisal Mirko Kunčič. Opisuje čaroben izlet iz Argentine v Slovenijo. — £ 1-0-0.

DNEVI SMRTNIKOV. — Zbirka najboljših črtic iz emigracije. Izdala SKA v Argentini. £ 1-0-0.

DHAULAGIRI. Doživljali Slovenca v himalajskih gorah. Izdala SKA v Argentini. — £ 1-10-0.

SIVI DNEVI — spisal Marko Kremžar. Silno napeto pripovedovanje. — £ 1-0-0.

DANTE-PEKEL. — Izdala SKA v prevodu Tineta Debeljaka za 700 letnico pesnikovo, ki jo je slavil ves svet. — £ 1-0-0.

L J U D J E. Zbirka povesti Nartēja Velikonja. — £ 1-0-0.

RICCIOTTI: ŽIVLJENJE JEZUSOVO. Ta krasna knjiga nam je že parkrat pošla, zdaj jo spet imamo. Cena £ 2.10.0, po pošti dva šilinga več.

MARIA V ŽIVLJENJU CERKVE. Spisal v domovini prof. Vilko Fajdiga. Dobili smo knjigo prav te dni. Cena 13 šilingov s poštnino.

IGNACIJ KNOBLEHAR. — Spisal dr. Fr. Jaklič. Opisuje delovanje slovenskih misijonarjev pred več ko sto leti v današnjem Sudanu, ki danes stoji v ospredju svetovne politike. Cena vezani knjigi £ 1-0-0, poština dva šilinga.

KNJIGE DOBITE PRI MISLIH

F. S. FINŽGAR III in IV. Cena \$2.00, poštnina 15c. Drugi Finžgarjevi Zbrani spisi so pošli.

BOŽJA PLANINA, spisal Metod Turnšek. Krasna zgodovinska povest o začetkih Sv. Višarij. Cena (nevezani) \$1.50 s poštnino.

SOCIALNA EKONOMIJA, spisal dr. Ivan Ahčin. Cena \$3.00 s poštnino.

KAR PO DOMAČE. — Zelo zanimiva šaljivo poučna knjiga. Baragova založba v Argentini. — £ 1-0-0.

DOMAČI ZDRAVNIK. Knajpova zdravilna metoda z vodo. — Šilingov 15.

ČLOVEK V STISKI. — Znani dr. Trstenjak rešuje v knjigi razne človekove težave. — Šil.10.

Dr. Fran DETELA I. — Ima povesti: Malo življenje, Kislo grozdje, Prihajač, Gospod Lisec in še druge. — Vezani knjigi je cena 30 šil. s poštnino.

PROTI NOVIM SVETOVOM, prvič okoli sveta in druga odkritja. — 6 šil.

PREKLETA KRI, povest Karla Mauserja — 10 šil.

PRI PODNOŽJU BOŽJEGA PRESTOLA, roman, spisal I.N. Krasnov — 10 šil.

POTA DO ČLOVEKA, psihologija občejanja med ljudmi. Spisal dr. Anton Trstenjak. — 10 šil.

ČLOVEK NA OBEH STRANEH STENE. Povest. Spisal Zorko Simčič. — £ 1-0-0.

LETO XV.

MAY, 1966

ŠTEV. 5.

MED UPANJEM IN STRAHOM

DA BI MOGLA CERKEV DOPOLNITI svoje poslanstvo, je vsak čas dolžna preiskovati znamenja časa in jih razlagati v luči evangelija. Zato lahko vsaki generaciji na razumljiv način odgovori na večna vprašanja o smislu človekovega sedanjega in prihodnjega življenja, pa o odnosu med obema.

Treba je torej spoznati svet, v katerem živimo; razumeti njegove težnje, pričakovanja in značilne poteze, ki se včasih prikazujejo v dramatičnih oblikah. Nekatere poglobitve posebnosti današnjega sveta bi mogli takole opisati:

Človeštvo stoji danes v novi dobi svoje zgodovine. Pečat ji dajejo globoke in hitre spremembe, ki postopoma zajemajo ves svet. Povzročil jih je človek s svojim razumom in svojo ustvarjalno močjo; toda tudi one učinkujejo na človeka in vplivajo na oblikovanje sklepov, kako je treba o človeku misliti in z njim ravnati.

Zato moremo govoriti o socialni in kulturni spremembi podobe sveta. Vse to vpliva tudi na versko življenje.

Kakor vsaka rast, prinaša tudi ta preobrazba sveta s seboj križe in nemajhne težave. Še nikdar doslej ni mogel človek svoje moči tako razširiti, ni je pa znal obdržati v svoji oblasti. Globlje kakor kdaj koli prej je prodril v svojo lastno duševnost, toda počuti se boj nesigurnega v odnosu do samega sebe. Vedno jasneje spoznava zakone,

ki vodijo razvoj človeške družbe, toda ne zna se odločiti, v katero smer naj bi ga okrenil.

Še nikoli ni bilo človeku na voljo toliko bogastva, toliko gospodarskih moči in možnosti, pa kljub temu nepregledna množica zemljanov še vedno trpi lakoto in pomanjkanje. Neprešteveni so tisti, ki še danes ne znajo brati in pisati.

Še nikoli niso imeli ljudje tako ostrega občutka za svobodo, pa istočasno nastajajo nove oblike duševnega in socialnega usuznjevanja.

Medtem ko svet živo čuti potrebo po enotnosti in medsebojni solidarnosti, ga istočasno trgajo strašna nasprotstva. Obstajajo močna politična, socialna, gospodarska, rasna in ideološka nasprotja. Še vedno obstaja nevarnost vojne, ki bi mogla uničiti vse do zadnjega.

Res se skušnje izmenjavajo, toda besede, s katerimi se izražajo važne misli, imajo v različnih svetovnih nazorih zelo različen pomen. Svet nezadržno teži po popolnejšem redu v zemeljskih rečeh — toda duhovna rast pri tem zaostaja.

To zapleteno stanje je mnogim sodobnikom otežilo pravo spoznanje večnih vrednot in zavrlo plodovit spoj starega z novim. Nahajajoč se med upanjem in strahom se sprašujejo, kam svet drvi. Nemirni so in zaskrbljeni.

Razvoj dogodkov pričakuje človekovega odgovora. Da, človek mora odgovoriti.

(Uvod koncilске konstitucije o Cerkvi v sodobnem svetu.)

ROMANJE V CONCORD WEST

Stran 154

PRIMERNO ZA MATERINSKI MESEC:

0 šestcentimetrskih ljudih

Pismo vaškega župnika v zagrebškem listu

"GLAS KONCILA"

I.

NAJ VAM POVEM, KAKO JE NAŠ DENTIST eno zagodel svojemu tovarišu vaškemu zdravniku. Oba sta doma v medicinski stroki, pa dentist ne hote spravlja med ljudi drugačen nauk nego zdravnik. Počakajte, da vam povem.

Naš zdravnik mi je prav nedavno dokazoval, da splav (ali kot on pravi: prekinitev nosečnosti) še davno ni tak hud greh, kot učimo duhovniki in plašimo svet. Trdil je, da se to ne more imenovati umor, ker da plod v materinem telesu sploh ni človek. Težko mi je bilo prerekati se z njim. Jaz poznam pač moralno teologijo, on pozna medicino. Ljudje rajši verjamejo njemu. Ne samo zato, ker je strokovnjak, ampak še posebno zato, ker jim njegov nauk bolje ustreza.

Tako se je zgodilo, da sem nadavno imel pridigo za žene, pa se mi ena kar iz klopi oglasi: "Saj tisto še ni nič živo!" V mislih je imela tiste prve mesece nosečnosti, ko mati še ne čuti otrokovih gibov v sebi. Ona torej ve, kako mati čuti, zdravnik tudi trdi, da nekaj ve. Kaj pa ve ubogi vaški župnik? Samo to, da je zapisano v cerkvenem zakoniku: splav je velik greh in kazen zanj je cerkveno izobčenje. To se pravi: tu je postava Cerkve nasproti izkustvu in znanosti. Slabe pozicije!

Pa tu ne gre za samo teorijo. Vsako leto imam manj krstov, ker se vedno manj otrok rodi. Moj žep pri tem nima škode, ker za krst ni predpisana tarifa. Ali izobčenje iz Cerkve zame ni majhna reč. Moji verniki so drugače kar dobri. Hodijo k maši, podpirajo cerkev, vabijo me, naj jim pridem blagoslovlat dom, otroke pošiljajo k nauku. Tudi se po večini poročajo v cerkvi. Edino v tem se ne skladamo, kar zadeva porajanje otrok. Jaz zamerim njim, oni zamerijo meni.

II.

Često me od vsega tega boli glava. Pred nekaj dnevi me je zbolel zob (seveda ne zaradi moral-

nih vprašanj), pa to mi je prišlo kar prav. Imamo v bližni pametnega dentista, ki v čakalnici pušča razne časopise, domače in tuje. Mož je močno zaposlen, kupi časopis, pa ga ne utegne čitati, vrže ga v čakalnico in ljudje berejo. Dobro, da sam ne čita. Verjetno bi ne položil vsega v čakalnico, če bi vedel, kaj se kje bere. Najbrž bi zadržal vsaj tisto revijo, ki je prišla v roke meni, ko sem čakal, da mi izdere zob.

Ilustrirana revija je bila nemška — "Quick" iz Münchena. Poznam take publikacije. Prinašajo to in ono, pa še kaj po vrhu. Toda ko te boli zob in moraš čakati, pač listaš, kar že dobiš v roke. Nekje v sredini so bile čudne slike in še bolj čuden napis. Bral sem: ČUDOVITO ŽIVLJENJE PRED ROJSTVOM. Slika kaže drobceno dete pod prozorno kopreno. Oči ima odprte in z rokama maha, kakor da deklamira na neki prireditvi. Toda ko dalje čitam, spoznam, da to sploh ni otrok, ampak le človeški zarodek v starosti sedem mesecev. Slika so naredili kar v materinem telesu — z nekim novim rentgenskim aparatom.

No, to je pač v sedmem mesecu, si mislim, ko že vsaka mati ve, da je dete v njej živo (in se boji splava v tem mesecu, da ne bi tudi sebe umorila.) Toda malo naprej vidim zarodek otročička v drugem mesecu. Piše, da je dolg 6 cm, pa ima že roke in noge ter oči odprte. Dobesedno sem bral:

"Plavajo sem in tja v velikem mehurju v telesu matere. Gor in dol, temperamentno, živo. V tretjem mesecu svojega čudovitega življenja merijo že deset centimetrov. So šele nekake bube, pa vendar povsem razviti ljudje z glavo, rokama in nogama. To niso brezoblični paglavci, nekake nezvestne bilnice, kot smo še včeraj verjeli".

Ne morem povedati, kako silno me je stvar zanimala. Posebno zadnja ugotovitve. Torej vse do v č e r a j so verjeli, da so človeški zarodki brezoblični paglavci, prav kakor žabji, ki se zaredi v mlakah! Moj prijatelj vaški zdravnik in neke moje faranke ne vedo, da se je to verjelo samo do v č e r a j. Še tudi d a n e s verjamejo. Tudi jaz nisem vsega tega vedel. Verjel sem pa že p r e d v č e r a j s n j i m tisto, kar pišejo stare cerkvene knjige. Niti sanjalo se mi ni, da je znanost potrdila d a n e s, kar je Cerkev učila p r e d v č e r a j s n j i m, pa da je tisto, kar so znanstveniki verjeli še včeraj, d a n e s propadlo. E, pustil bom naprej tri ali štiri paciente, samo da preberem ta spis do konca.

"Nič nismo vedeli o teh zarodkih, dokler nam niso novi rentgenovi aparati omogočili, da jih gledamo in opazujemo prav v njihovem tajinstvenem kraljestvu. Kar smo pri tem odkrili, nas je poučilo jasno in glasno: mnoge naše dosedanje domneve o

življenju v materinem telesu so bile napačne. Popolnoma napačne! To so negibna, topa in neživa bitja — tako smo si predstavljali doslej te majhne zarodke."

Tako piše. Pa bi lahko še pripisala: Zato smo brez očitkov vesti uničevali te zarodke, prav kakor brez očitkov vesti pohodimo ščurka ali utrgamo bilko trave. Toda hvala moderni znanosti, odslej bodo žene prenehale s splavi, zakaj:

"Še nerojeni otroci slišijo in vidijo. Čutijo bolečino in mraz. Igrajo se s svojimi drobcenimi prstki in sesajo palec. Že v materinem telesu se vadijo v reševanju mnogih problemov, ki bodo na nje naleteli v času po rojstvu."

III.

V nadaljnjem pripoveduje zdravnica Margaret Liley, kako je skupno s svojim možem ginekologom s pomočjo modernih aparatov opazovala življenje nerojenih prav v materinih telesih. Doslej so taki zarodki prišli pred oči zdravnikov le po kakšni operaciji ali po splavu. Imeli so podoben sprijete službi brez življenja in brez občutka. To pride od tega, ker v maternici plavajo v vodi in sami sestoje v glavnem iz tekočine, zato se izven svojega gnezdeca takoj zgrčijo in zamro. Ali v svojem tekočem svetu — pravi zdravnica, ki jih je ogledovala — so "čudovito ljubki, elegantni in dražestni".

Kakor podvodni plavalci ta drobna človeška bitja plavajo in se prevračajo v tekočini plodnega mehurja. Izkazalo se je, da v maternici ni popolna tema, nekaj svetlobe kljub vsemu prodre vanjo skozi materino tkivo. Zato dete odpira in zapira oči in se uči razlikovati temo od svetlobe. Zato takoj po rojstvu to že dobro zna. Prav tako so preiskave dognale, da dete v maternici čuje močnejše zvoke od zunaj. Na primer krepke udarce, ropot tramvaja, lajež psa in mukanje živine. Če so zvoki nagli in silni, se že skuša zavarovati z zamahi ročic. Uči se tudi že piti. Tekočina, v kateri plava, je jako redilna in vaja v pitju zarodku zelo koristi. Celo kričati že zna. Zdravnik, ki je o priliki operacije na materi nehote spustil nekaj zračnih mehurčkov v maternico, je razločno slišal, kako je dete cvilo.

So zdravniki, ki znajo nerojene otroke zdraviti. Spuščajo vanje z iglo injekcije, ne z namenom, da povzročijo splav, ampak da jim dajo potrebna zdravila. Tako je neki zdravnik opazoval, kako se je dete uprlo in se skušalo umakniti, ko ga je zbolela injekcijska igla. Nič drugače, kot šolski otroci v prvem razredu, ko jim cepijo koze.

Zanimivo je, da dete v materinem telesu čuti bitje materinega srca. Zato pozneje, ko je že rojeno, najrajši zaspi v naročju matere. Ko naslanja

Sedmi mesec pod srcem matere

glavico na znano telo, spet občuti tisti ritem srca, ki ga je poslušalo devet mesecev.

Spričo vsega tega ne more biti več najmanjšega dvoma, da je dete že zgodaj v materinem telesu popoln človek, samostojna oseba. Članek, ki sem ga bral, zaključuje:

"Ko vse to razmišljamo, se nam trenutek človekovega rojstva pokaže v vse drugačni luči. Dejstvo rojstva ni več tako pomembno. Zamenjava sveta v maternici z zunanjim svetom ni tako usodna reč, kot smo prej mislili. Svet, ki ga dete po rojstvu vidi okoli sebe, mu ni popolnoma nov. Novo je tisto, kar bo zdaj spoznalo: nežnost in ljubezen."

Ko sem bil z branjem pri kraju, me zob ni več bolel. Popolnoma sem pozabil na bolečine. Vseeno sem dejal dentistu, naj mi ga izruje. Potem sem ga prosil, naj mi podari revijo iz Münchena. Rad mi je ustregel, saj sem njegov župnik in imam večkrat kaj narobe z zobmi. Dam mu za služiti. Izrezal sem čudne slike in jih pošiljam listu GLAS KONCILA, da jih objavi. — Jure, vaški župnik.

x x x

Urednik GLAS KONCILA dostavlja: Zaključki znanosti o življenju v materinem telesu so bili znani v naši javnosti že preden je župnik Jure opazil članek v tem v Münchenskem "Quicku". Tiskal jih je že "Vjesnikov izbor". Tudi "BORBA" je v letu 1965 imela članek pod naslovom: Življenje pred rojstvom. Bilo je tudi več fotografij iz nekega drugega vira. In je BORBA vse to takole komentirala:

"Tko će vidjeti ove slike, shvatit će, da je svaki abortus težak zahvat, koji se graniči s ubistvom."

ODPRTO PISMO UREDNIKU IN PEPETU METULJU...

Ludvik Klakočar

(Konec)

NAJ SE ZDAJ VRNEM K ZGLEDU, ki Te bo nemara bolj zanimal kakor vse to modrovanje. Takle je prvi stavek:

"Vso mojo mladost, ko sem bil deček in pozneje mladenič, so me imeli za lenuha."

Vidiš, Pepe, ta slavni pisec je bil imeniten od vsega začetka: najprej je namreč bil deček in pozneje mladenič! Izredno, kaj?! Spominjam se, kako so se dijaki zasmeli, ko so poslušali modroslovca De Wulfa, ki jim je govoril o slavnem grškem modrijanu Aristotlu. Najprej je hotel na kratko orisati življenje tega misleca: "Aristotel je živel 62 let in nato — nato je umrl . . ."

Mar misliš, Pepe, da bi bil stavek kaj bolj nejasen, če bi kar kratko zapisal:

"Vso mladost so me imeli za lenuha."

Še bolje bi se odrezal, če bi mirno po domače začel:

"Ko sem bil še mlad, so me imeli za lenuha."

Pisec nadaljuje:

"S prstom so kazali name in me oštevali: Glejte ga, postopača!"

Razumem, da niso s palico ali nogo kazali nanj; zato bi bolje zapisal takole:

"Kazali so name in me oštevali: Glejte ga, postopača!"

Čeprav je zdaj vse v smiselnem in slovničnem redu, človeka kar sili, da bi vse to mnogo bolj po naše zaokrožil:

"Spogledovali so se, češ: glejte jo, lenobo zanikrno!"

In zakaj tako? Samo o priletnejšem človeku rečemo, da je postopač, o dečku gotovo ne. Še več razlogov je, zakaj se mi zdi zadnji prevod najbolj klen in dehteč. A predaleč bi zašel, če bi hotel vse drobnarije navajati. Verjetno jih boš vsaj delno sam dognal, dragi Pepe, če si ves prizor lepo v mislih naslikaš in ga karmo v slovenskem duhu presadiš na domača tla.

Zdaj pa tretji stavek:

"V resnici pa sem bil zmerom zaposlen in sem imel svoje delo."

Bolje:

"V resnici pa sem bil zmerom zaposlen."

Kakor vidiš, dragi Pepe, drugi del stavka sem kar izpustil, ker docela po nepotrebnem ponavlja prvega. Naj ga prikažem z drugimi besedami, pa boš lepo videl, v kakšno aboto lahko zdrkneš, če spustiš misel z vajeti:

"V resnici pa sem bil žejen in sem imel hudo žejo."

"Ta revež pa je gotovo že bil v vica, boš dejal, 'sicer ne bi tako hudo tarnal'"

Pa še korak naprej:

"Učil sem se pisateljstvu."

Tu ne bi imel kaj jezicati. Priznal pa bom, da me je vedno nekoliko strah iz samostalnika izpeljanega glagola, ker le prerad "niža tonov način" in čisto daje besedi celo zaničljiv pomen. Res je sicer, da o tem odloča celotno besedilo, ki tak glagol spremlja. — Nič ne de, ljubi Pepe, če vsega tega nisi razumel. Morda bom še kdaj utegnili take slovnične drobnarije osvetliti z bolj otipljivimi primeri.

Misliš li, da bi hudo grešil, če bi rajši zapisal:

"Prizadeval sem se, da bi bil dober pisatelj."

Zdajle, dragi Pepe, bo urednik gotovo namrščil obrvi, češ ta pa v preveliki vnemi za lepoto žrtvuje vse: kar po svoje jo mahne. Ta klatež pa res ravna po tisti pijanski kitici: "še kikeljco prodala bom, za sladko vince dala bom!" Hvala Bogu, da takemule umetnjakarju ni prišlo v roke Sveto pismo, ker bi se bržčas izcimile same krive vere, tako bi jo ta človek z "lepotičenjem" lomil. — Morda ima urednik prav, že zato, ker ima vedno škarje v rokah . . . (A vendar se mi zdi prevod Novega zakona v primeri z grškim izvirnikom močno svoboden, kolikor se še spominjam, in prav zaradi tega tako izredno lep: božje misli so zajete v odlični slovenski obliki!)

Zato ne bom nehal zagovarjati smiselno prevajanje, tako da bo izvirnik po presaji na slovenska tla resnično znova v cvetel in ozelenel, ne pa da bi ga človek moral gledati uvelega v — zbirki suhih rastlin!

Naj za zaključek razcefram še dva stavka:

"Zmerom sem imel s seboj v žepu dve knjigi. Eno sem bral, v drugo sem pisal."

Če je ta slavni pisec imel zmerom s seboj dve knjigi, je prav verjetno, da jih je nosil v žepu. In če jih je nosil v žepu, jih je prav gotovo imel s seboj. Torej ali:

"Zmerom sem imel s seboj dve knjigi . . ." ali pa:

"Zmeraj sem imel v žepu dve knjigi . . ."

Eno teh "knjig" naj bi bil prebiral, a v drugo pisal! Malo verjetno, da bi čečkaril po natisnjeni

Misli, May, 1966

knjigi. Druga knjiga je verjetno bil zvezek, kaj praviš, Pepe? (Angleški: copybook). In čemu je nosil s seboj knjigo, če ne za branje, kaj se Ti zdi? Kuštravo glavico bi torej takole pristrigel: "Zmeraj sem imel s seboj kako knjigo in zvezek za zapiske."

Zdaj pa zberimo raztelesene ude in si ogledajmo znova ves odstavek:

"Vso mojo mladost, ko sem bil še deček in pozneje mladenič, so me imeli za lenuha. S prstom so kazali name in me oštevali: Glejte ga, postopar! V resnici sem pa bil zmerom zaposlen in sem imel svoje delo. Učil sem se namreč pisateljstvu. Zmerom sem imel s seboj v žepu dve knjigi. Eno sem bral, v drugo sem pisal."

In takle bi bil videti v novem kroju:

"Ko sem bil mlad, so me imeli za lenuha. Spogledovali so se, češ: glejte jo, lehubo zanikrno! V resnici pa sem bil zmeraj zaposlen. Prizadeval sem se namreč, da bi bil dober pisatelj. Zmeraj sem imel s seboj kako knjigo in zvezek za zapiske."

Zdaj pa naj gre vsa zadeva pred poroto, preljubi Pepe, čeprav se Ti zdi, da prazno slamo mlatio.

A preden gredo porotniki na posvet, naj se živo zavedajo, da gre tu za nagel prevod v slovenščino. Pri takem delu pa si vrh vsega pod pritiskom in omamo tujih besed in tuje skladnje. Pomisljijo naj tudi, kaj mora urednik vse obrezovati, prikrojevati, črtati, pojasnjevati, da v pičlem mesecu pripravi vse gradivo za novo številko "Misli". Kje pa utegne misliti na vse take drobnarije! In če sta njegovo delo močno pohvalila taka kaveljna kakor prof. dr. Beličič in prof. Peterlin, nimam nič več dodajati.

Predragi Pepe! Če Ti bo tako razpravljanje o našem jeziku všeč, se bova še kdaj spogledala. In ko bo naših napak konec, se bova lotila še najbolj pogostih angleških napak v slovenskih ustih. Tudi to Ti utegne koristiti. Tako se boš na zgledih uril, čeprav nisi morda nikdar imel slovnice ali slovarja v rokah in čeprav nimaš posebnih šol. Si za to?

ZAŠČITA SLOVENSKE MANJŠINE V ITALIJI

Šaša Rudolf, Trst

SLOVENC V ITALIJI SO SREDI MARCA slavili morda najpomembnejšo zmago za svoje pravice v povojni zgodovini. Deželni svet Furlanije-Juljske krajine, to se pravi področja, v katerem žive Slovenci, je izglasoval zakonski osnutek o kazenski zaščiti jezika, kulture in vere narodnih manjšin. Osnutek je predložil pred približno šestimi meseci svetovalec "Slovenske skupnosti", dr. Jože Škerk. Namen zakonskega osnutka pa ni samo v zaščiti atributov narodnih manjšin, pač pa tudi v preprečitvi hujškanja na narodnostno mrzňjo. V preteklosti se je namreč večkrat pripetilo, da so razni fašistično usmerjeni skrajneži pripravili protislovenske izpade. Zavedali so se, da se jim s strani sodne oblasti ni treba ničesar bati. Z odobritvijo Škerkovega predloga, ki predvideva zaporno kazen od šest mesecev do pet let za hujškače, si pa ti krogi prav gotovo ne bodo več upali javno žaliti pripadnike slovenske manjšine ter razbijati slovenske gospodarske, kulturne in politične ustanove.

Odobritev zakonskega osnutka je zelo veli-

kega pomena, saj se kaj takega ni posrečilo ne Nemcem na Južnem Tirolskem ne Francozom v dolini Aosta, ki so številčno in organizativno močnejši od nas. Zanimivo je pristaviti, da so za predlog glasovali predstavniki vseh italijanskih političnih organizacij, razen neofašistov in liberalcev. Posegi v debato pa so bili prav tako velikega pomena, saj se je tokrat na dolgo govorilo o celotni slovenski problematiki. Predvsem so bili zelo razumevajoči govori predstavnikov italijanskih krščanskih demokratov, ki so prvič odkrito nastopili v korist slovenskega prebivalstva. Priznali so upravičenost zahtev, da se slovenska manjšina zaščiti in se ji da možnost kulturnega, gospodarskega in političnega razvoja.

Krščanski demokrati so se s tem odpovedali želji po asimilaciji našega ljudstva in sprejeli načelo cerkvenega nauka o manjšinah, ki mora biti podrejeno etičnim in moralnim vrednotam. S temi pogumnimi govori je bil postavljen most za boljše razumevanje in sožitje med manjšinskimi in večinskimi narodom.

Bazil tipka

★ LETOŠNJO VELIKO NOČ SMO LEPO PREŽIVELI. Vse obrede velikega tedna smo imeli na prostem pri lurski votlini, kakor je bilo napovedano. Dež nam tokrat ni nagajal, le na veliki petek zvečer je bilo malo mrzlo, pa vseeno še kar znosno. Vreme za nočne obrede velike sobote, polnočnico in procesijo Vstajenja je bilo tako, da si lepšega za april ne bi mogli misliti. Zato pa je bilo tudi ljudstva veliko. Bilo je tudi veliko spovedovanja in obhajil, česar sem najbolj vesel.

Tudi na velikonočno nedeljo popoldne je bila slovenska maša na prostem lepo obiskana. Dan je bil sončen in topel, enako naslednji dan, ko je vse hitelo na tradicionalni piknik...

Iskreno se zahvaljujem požrtvovalnim pevcem cerkvenega zbora za vneto sodelovanje pri velikonočnih obredih. Saj si ne moremo predstavljati Vstajenja brez naših mogočnih pesmi, ki gredo tako do srca. Ko zadone v tujini, daleč od doma, imajo za nas dvojno vrednost. — Naj se ob tej priliki posebej zahvalim gospe Ivanki Urbasovi za vso požrtvovalnost, ki jo je pokazala kot organizatorja in pevka vsa dolga leta, kar smo v Melbourne začeli s slovensko mašo. Nič čudnega, da je komaj čakala, da pridejo med nas sestre ter bo mogla nastopiti svoje zaslužene "počitnice". Upamo pa vseeno, da nas ne bo čisto pozabila in bo po odmoru vsaj njen čisti glas še vedno bogatil naše cerkveno petje.

★ Naš cerkveni pevski zbor vodi zdaj sestra Silvestra. Vaje so še vedno ob sredah zvečer v Baragovem domu. Vsi, ki se zanimajo za petje, imate lepo priliko pokazati svojo dobro voljo. Mnogi pripovedujejo, kako "je bilo v domači fari lepo petje," in kako so "po dve uri daleč hodili na pevske vaje" ter podobno. Čudno, da smo se tako spremenili in jim veselje do petja ne odtehta žrtve hoditi na pevske vaje. Kako močan zbor bi lahko imeli, saj je med nami dosti dobrih glasov. Ojunačite se vendar!

★ Pri obredih velike sobote sem bo blagoslovitvi nove krstne vode to leto krstil Viljema Karla, sinka Mirka Cudermana in Anice r. Molan,

Glenroy. Fantek je bil priden in je kar lepo spančkal. Verniki so pazno sledili besedilu krstnih molitev, ki jih je pripravilo za ponovitev krstnih obljub. — Na velikonočno nedeljo so pri Mariji Pomagaj v Kew sledili še štirje krsti: Terezija je hčerka Milana Kruljca in Ivke r. Stipanov, North Richmond, Andrej Viljem pa sinko Viljema Dominka in Marije r. Trbanc, Cheltenham. Irena Helena je prirastek družine Jožeta Šajna in Frančiške r. Šajn, Kew, Vanda Marija pa novi član družine Jožefa Horvata in Marije r. Prosen, Oak Park. — Isti dan (10. aprila) je bil v Ascot Vale krščen David, sinko Franca Štembergerja in Line r. Campione, East Keilor. — Dne 30. aprila je krstna voda oblila Diano, hčerko Franca Pavuna in Slavice r. Drozg, Maribyrnong. Miro je sinko Antona Teskača in Štefice r. Pufek, Bulleen, Brigita Angela pa osrečuje družino Antona Štembergerja in Angele r. Grah, St. Albans. — Dne 1. maja so iz Thornbury prinesli h krstu Danila, sinka Milana Iskra in Ivanke Šajn vd. Ludvik.

Čestitke, vsem srečnim družinam, zlasti pa hvala Cudermanovi družini, da nam je za obrede velike sobote "posodila" sinčka.

★ Poroko morem omeniti samo eno: Dne 16. aprila je pred oltarjem Marije Pomagaj v Kew Franc Vravnik pričakal svojo izbranko Barbaro Anne Hall. Franc je bil rojen in krščen v Domžalah, nevesta pa v Carltonu in krščena nedavno v naši kapelici. Mlademu paru iskrene čestitke na novo življenjsko pot!

★ Ljubezen gre skozi želodec, pravi star pregovor. Francetova žena Barbara ga je morala menda slišati od njegove mame, kajti kmalu po našem prvem srečanju me je vprašala, če imam kaj o slovenski kuhinji v angleškem jeziku. Takrat sem ravno dobil nekaj izvodov "Woman's Glory", slovenske kuharske knjige, ki jo je v angleščini izdala ameriška Slovenska ženska zveza. Knjige je bila kaj vesela in me res zanima, kako kaj iz nje "po naše" kuha.

Naj ob tej priliki omenim, da sem en izvod iste kuharske knjige podaril Mrs. Paulette Mus-

kens, sestri mojega prijatelja in urednici na polju kuharske umetnosti. Mrs. Muskens objavlja kuharske recepte, ki so lastni raznim narodom. Tako so Melbournčani pred božičem dobili v dnevniku recept za slovensko potico, dne 21. aprila pa je "The Age" prinesel recept za slovenski golaž. Urednica je napisala k receptu tudi laskav uvod o Sloven- cih.

★ Naš orkester "Bled" je dne 15. aprila nastopil na koncertu "International Night", ki so ga priredili v Cathedral Hall v prid katoliške emigracije. Želi so lep uspeh in so morali na željo občinstva krepko raztegniti svojo točko. Nastopili so z osmimi drugimi narodnostmi. Za sodelovanje prisrčna zahvala.

★ Za zidavo naše cerkvice smo do danes nabrali \$17,345-16. Vesel sem, ko vidim, da darovi še prihajajo. Delo se je pa z veliko nočjo kar spet nekam zataknilo. Malo je krivde tudi na deževnem vremenu, ki nas je prehitelo. Vsekakor so bili varilci pridni: še za en dan dela imajo, pa bo njihovo delo v glavnem končano. Zdaj pridejo na vrsto tesarji, da čim prej končamo formo za cementno ploščo. Les smo si izposodili in samo čaka, da začnemo. Tudi zidarsko delo je odprto vsake- mu, ki bi z dobro voljo prišel pomagat. Delav- cev v pomoč zidarjem in tesarjem pa nikoli ni dovolj. — Nikdar si nisem mislil, da bo tako težko organizirati delavske skupine. Saj obljub je bilo precej in jih je še, ko pa vprašam za pomoč na do- ločen dan, so pa izgovori. Občudujem vse, ki mi res prožijo roko v pomoč od vsega začetka. Žal jih ni veliko. Čas je, da tudi drugi temeljito po- primejo.

★ Kaj pa je novega v Slomškovem domu? Dne 20. aprila je dobil novega stanovanca: ta dan je bila v kapelici prvič sv. maša in za zlatimi vrati ta- bernaklja se je nastanil Jezus. Pred sv. mašo sem blagoslovil tabernakelj, oltar in paramente, mašo pa je opravil vice-postulator za Slomškovo zade- vo, p. Valerijan Jenko O.F.M., ki se je tiste dni mudil med nami.

Sestre so pridne kot čebelice. Kar lepo so že uredile prostor okrog hiše. Nič jim ni prijeto za lopato ali kramp, da se fantje Baragovega doma kar lahko skrijejo pred njimi. Ravno včeraj so mi povedale, da pridejo pomagat k cementiranju plošče pri naši cerkvi. Može in fantje, kaj pravi- te k temu?

Z vrtecem (Child Minding Centre) sestre še niso začele, saj je bilo te tedne toliko drugih opravi- l, da se hiša dokončno uredi in pripravi. Bo pa stvar v kratkem stekla, enako slovenska šola. Da je sestra Silvestra prevzela cerkveni zbor, sem že omenil. Sestra Hilarija pa je zakristanka na avs- tralskih Brezjah.

★ Maj smo pričeli v petimi litanijami in bla- goslovom na prvo nedeljo zvečer. Šmarnice bomo imeli še nekajkrat in bom rojake sproti obvestil. Gotovo jih bomo imeli na binkošno nedeljo (29. maja) ob sedmih zvečer, te rna praznik Kraljice maja) ob sedmih zvečer, ter na praznik Kraljice veselja (torek 31. maja) ob pol osmih zvečer. Va-

V četrtek 9. junija, praznik Sv. Rešnjega Te- lesa, bomo imeli pri Mariji Pomagaj večerno ma- šo ob pol osmih, na nedeljo 12. junija ob isti uri pa pete litanije Srca Jezusovega z blagoslovom. Pridite!

Uršičeva Cvetka pozdravlja sestre

NAŠA DOMOVINA SLOVENIJA

SLOVENIJA JE VSE TISTO OZEMLJE, na katerem živijo Slovenci strnjeno naseljeni. Večina slovenskega ozemlja je danes v Jugoslaviji, del v Italiji, Avstriji in nekaj malega na Madžarskem.

Površina slovenskega ozemlja je 9981 kvadratnih milj, od tega je 7819 kvadratnih milj v Jugoslaviji.

Na slovenskem narodnem ozemlju živi približno 1.900.000 Slovencev. Pod Italijo jih je približno 150.000, v Avstriji 100.000 in na Madžarskem 6.000. Ostali Slovenci živijo v Jugoslaviji. Veliko število Slovencev živi v tujini (krajci oz. države izven slovenskega ozemlja). Največ v Združenih državah Amerike, v Kanadi, Argentini, Avstraliji in Novi Zelandiji. Veliko število jih je raztresenih po zapadnih državah Evrope. Število Slovencev izven domovine cenimo na 350.000.

Slovenija je gorata dežela. Ravnine so le ob rekah. Gore in hribi so poraščeni z gozdovi. Naj-

višja gora Slovenije je Triglav (9400 čevljev).

Najpomembnejše slovenske reke so: Sava, Drava, Soča, Savinja, Mura, Ljubljanica.

Slovenija ima tudi veliko število lepih jezer. Svetovno znana so: Vrbsko in Baško jezero na Koroškem, Bohinjsko jezero, Blejsko jezero, Triglavska jezera, Cerkniško jezero.

Slovenci se radi imenujemo **kulturni** narod. Če ta pridevek zaslužimo, bomo videli, čim bomo poskusili pravilno odgovoriti na naslednja vprašanja:

1. Koliko let je preteklo od "izuma" tiskarne do prve slovenske tiskane knjige?

2. Kako se je imenovala prva slovenska tiskarna knjiga?

3. Kdo je napisal in izdal prvo slovensko knjigo?

4. Katerega leta je izšla prva slovenska tiskarna knjiga?

5. Koliko strani je imela prva slovenska knjiga?

6. Kdaj smo dobili prvi slovenski časopis?

7. Kako se je imenoval prvi slovenski časopis in kje je bil tiskan?

8. Koliko časa je izhajal prvi slovenski časopis?

9. Kdo je bil Lovrenc Košir?

10. Kdaj smo Slovenci prvič zahtevali "Zedinjeno Slovenijo"?

Po knjigi "VESELI DOM")

II Nagradno žrebanje

Akcija za dom bo ob proslavi dvehletnega obstoja razdelila lepe nagrade tistim, ki bodo na gornja vprašanja pravilno odgovorili in bodo izžrebani.

Pogoji nagradnega tekmovanja bodo objavljeni v prihodnji številki MISLI. Žrebanje bo na SLOVENSKEM KARNEVALU meseca julija v Sydneyu.

Nagrade bodo razdeljene v več skupin.

Prva skupina — otroci od 4. do 8. leta starosti.

Naloga: Nariši zemljevid Slovenije in ga po barvaj ter pošlji na naslov: Akcija za Dom.

P.O. Box 122. Paddington, N.S.W.

Pod zemljevidom napiši svoje ime in priimek, rojstni dan in naslov. Zemljevid je treba oddati na pošto najpozneje 30. junija 1966.

Druga skupina — otroci od 8. do 12. leta.

Naloga: Nariši zemljevid Slovenije in napiši, kako veliko je danes slovensko ozemlje in koliko je na vsem svetu Slovencev.

Pod nalogo napiši svoje ime in priimek, svoj rojstni dan in naslov. Oddaj na pošto najpozneje 30. junija 1966.

Tretja skupina — mladina od 12. do 16. leta.

Cetrt skupina — mladina od 16 do 20. leta.

Peta skupina — odrasli.

Pogoji nagradnega žrebanja za poslednje tri skupine bodo objavljeni v junijski številki MISLI.

Priporočamo vam, da si zapomnite leto 1848, ki ga imenujejo leto revolucij in narodnostnega prebujanja; leto prve poštne znamke 1840; ime slovenske prestolnice, ki nam je dala prvi časopis pred 169 leti. Prvi urednik Ljubljanskih novic je bil Valentin Vodnik. Ta časopis je bil za Slovence zelo pomemben, ker je budil narodno zavest in ponos. Žal je izhajal le 4. leta. Vodnik in Primož Trubar, ki je leta 1551 izdal knjižico na 16 straneh, sta bila dva nepozabna kulturna delavca med našim narodom. Vkljub temu, da je trajalo več kot sto let od izuma tiskarne do Abecednika.

Vse to in še marsikaj zanimivega iz slovenske zgodovine bi morali vedeti, pa bi svoj narod bolj ljubili in tudi za slovenstvo več storili in žrtvovali, kot to delamo trenutno.

Zgornje še enkrat pazljivo prečitajte in čakajte nadaljnjih navodil v prihodnji številki "MISLI".

VODSTVO AKCIJE ZA DOM

NAROD — VELIKA DRUŽINA

POD TEM NADPISOM AGITIRA mesečnik "Življenje", glasilo Slovencev v Caracasu, Venezueli, za Slovenski dom v ondodni naselbini in piše:

Narod je kot velika družina. Povezuje ga isti jezik, ista preteklost, ista kri. Udružuje ga isto ozemlje, navade, značaj. Zato ni čudno, da se člani te velike družine med seboj povezujejo, lažje družijo, bolje razumejo kot s tujci, pa čeprav prijatelji.

V tujini se še bolj čuti ta značaj velike družine, ki je narod. Zato si narodne družine ustanavljajo svoja skupna središča in domove. Isto so storili Slovenci povsod po svetu. Kot narod, zrel in samostojen, ne le "folklorna skupina", kot ga nekateri ocenjujejo.

Tudi v Venezueli žive sinovi tega naroda. Tudi v Venezueli se ta velika narodna družina zbira in hoče živeti. Ne plaši je številčna majhnost. Zato misli tudi na svoj skupni Dom. Če noče umreti, je nujno,

da si ga sezida. Družina brez svojega doma in ognjišča ni dovolj zavarovana, niti ne more živeti popolno lastno življenje.

Se bo slovenski družini v Venezueli posrečilo zgraditi lastni Dom, kjer bo po svoje, v lastni kape-li, po slovensko Boga častila, gojila svoje duhovne in kulturne vrednote in lepote, pa tudi našla kraj za primerno zdravo razvedrilo?

Pomislite tudi ti na to nujnost in pripravi se na požrtvovalno sodelovanje!

PISATELJ JANEZ JALEN, nazadnje župnik v Bevkah na Barju, je umrl v domovini pred nekaj tedni. Podrobnega poročila še ni. Dočakal je 75 let. Napisal je dolgo vrsto zelo priljubljenih povesti, naj omenimo le TRI ZAOLJUBE iz časov Napoleona. Prav tako je bil zelo uspešen v dramatikah. Njegove igre so šle domala po vseh slovenskih odrih.

Izpod Triglava

V TRSTU JE PEVSKA ZVEZA priredila koncert slovenskih božičnih pesmi. Nastopilo je 93 pevec in pevk. Koncert se je vršil v cerkvi sv. Antona, ki so jo poslušalci docela napolnili. Cenili so jih na 2.000 Dirigiral je dr. Humbert Mamol. Podobni koncerti so bili na Tržaškem že večkrat v prejšnjih letih. Ta zadnji je posekal vse dose-danje, tako zaključuje tržaška kritika.

V GORICI OBSTOJI ČIPKARSKA ŠOLA, ki jo obiskujejo tudi slovenska dekleta. Svoje izdelke je razstavila v Milanu skupaj s podobnimi šolami iz Belgije, Francije in od drugod. Vse tri prve nagrade so prejele učenke goriške šole, med njimi dve Slovenki: Franka Žgavec in Nevenka Bric. Obe imenovani sta se izobrazili za učiteljski poklic.

V GORICI je bila v ondotni protestantski cerkvi pomenljiva pobožnost za zedinjenje kristjanov. Pastor je povabil zastopnike vseh veroizpovedi. Poleg drugih se je odzvalo tudi prilično število katoličanov. Po lepi pastorjevi pridigi, ki je vse pričujoče globoko ganila, so bile molitve, ki so jih povzeli iz obrednih knjig protestantov, pravoslavnikov in katoličanov. Na primer: "Odpusti nam, Gospod, ker vpeljujemo razdor, kamor si ti hotel vpeljati složnost in edinstvo."

MED KNJIGAMI CELJSKE Mohorjeve je letos tudi nova knjiga dr. Antona Trstenjaka: **ČE BI ŠE ENKRAT ŽIVEL**. Nastala je na podlagi 5.000 vprašalnih pol, ki so bile razposlane. Odgovorov je prišlo nepričakovano veliko. Avtor jih je mojstrsko povezal in strnil v celoto, da nudijo globoko življenjsko modrost. "Katoliški glas" v Gorici pa pripominja: "Edina pomanjkljivost te knjige je, da dr. Trstenjak, katoliški duhovnik in bogoslovni profesor, za zaključek posameznih poglavij ne poda stališča Cerkve, temveč vprašanje pusti odprto in sodbo prepusti bralcu." — Seveda ni nujno, da bi se moral človek s to pripombo strinjati.

NA PADRIČAH PRI TRSTU so zgradili novo naselje za begunce, ki so jih poprej nastanjali v San Saba zavetišču. Obdano je z zidovjem. Nove stavbe so stale 500 milijonov lir. Zgrajene so tako,

da bodo pozneje, ko bo begunstvo prenehalo (kda-le?), služile normalnim stanovanjskim namenom. V sedanjih zgradbah so že nastanjeni begunci iz Slovenije, Hrvaške, Srbije, Madžarske, Albanije in še od kod. Okoličani niso preveč navdušeni nad novo naselbino, zakaj med begunci so tudi tipi, ki iščejo v tujini še marsikaj drugega, ne samo svobodo. Zamenjujejo jo radi s svobodnjaštvom.

V KRANJU JE UMRL upokojeni gimnazijski katehet dr. Alfonz Levičnik. V duhovnika je bil posvečen leta 1892, učil je v Idriji in Ljubljani. V Kranju je preživel svoj pokoj od leta 1946. Dočakal je blizu — 97 let.

V IDRJI JE ŠTRAJK delavcev uspel tako dobro, da nihče nima manj plače kot 85.000 (starih) dinarjev. Pa to ni bil "štrajk", ni bila stavka. Kaj je bilo, nam pove ljubljanski list DELO: "Razni štrajki pri nas niso več izjema. Sicer pri nas ne štrajkamo. Iznašli smo drugo lepšo besedo za te stvari. Tudi v Idriji, razen delavcev Avtoprevoza, kjer se je to zgodilo, nihče ne pravi stavki, ampak prekinitev dela. Seveda, vsa stvar je nerodna, strašno nerodna, neprijetna. Pomislite: v naši državi, pa stavka! Stavkajo naj po Ameriki, Angliji in Franciji! Pri nas pa, če komu pride kaj takega na misel, naj prekine delo! Razlike med stavko in prekinitvijo dela pa ni. Z enim in drugim se skuša nekaj doseči."

POROČILO O SLOVENSKIH MAŠAH v Beneški Sloveniji, češ da so jih uvedli po dovoljenju nadškofa v Udinah, baje ni bilo točno. Druge vesti vedo povedati, da naškofo prošnje slovenskih duhovnikov sploh na znanje vzeti ni hotel. Pač pa da so nekateri duhovniki uvedli slovenske maše kar na svojo roko, oziroma na odgovornost minulega vatikanskega koncila.

V CELJU JE MOHORJEVA med drugimi knjigami izdala za svoje ude kuharsko knjigo, ki je deležna precejšnje pohvale. Posebna njena znamenitost je pa, da je prva slovenska kuharska knjiga, ki jo napisal — moški. Ime mu je Ivan Kavčič, kje se je vzel, pa ni povedano.

IZ BENEŠKE SLOVENIJE je lepo število misijonarjev po raznih deželah Afrike in Azije. O njih je napisal posebno knjigo župnik Angel Kračina iz št. Lenarta. Namen mu je bil, da med Furlani in Italijani razširi boljše mnenje o svojih rojakih Slovencih. Dodal je knjigi tudi lep zbirko zgodovinskih zanimivosti iz svoje domovine. Ni pa povedal, saj ni smel, da slovenski fantje, ki čutijo v sebi duhovniški poklic, vstopajo v raz-

ne laške redovne družine in potem gredo v misijone, ker jih nadškofija u Udinah nič rada ne sprejema med svoje bogoslovce . . .

LJUBLJANSKI RADIO je tudi eden tistih, ki se grozovito boje izreči besedo Bog. Ko oddaja znano narodno pesem: Bog je ustvaril zemljico... izpušča prvo kitico in začenja z drugo: Zemljica rodila je. Strah pa tak!

NADSKOF DR. POGAČNIK je v svojem znamenem razglasu: **NE V TUJINO!** posebno poudaril, da nikar na Švedsko. V **NAŠI LUČI** pa zdaj bemo: Te dni so objavili švedski listi vest, da je v švedskih taboriščih še vedno okrog 600 Jugoslovancev, ki čakajo na zaposlitev. . . List dostavlja: Zadnje čase odhajajo naši emigrantje iz Švedske v Kanado ali Avstralijo, nekateri pa celo — nazaj domov. Mi pri **MISLIH** ne bi vedeli povedati, če je kdo naših prišel v Avstralijo iz Švedske.

V **PLIBERKU NA KOROŠKEM** je imel novo mašo črnc ali zamorec iz afriške Tanganjike. V mašnika ga je malo prej posvetil papež Pavel v Rimu. Pliberška župnija si ga je bila "posvojila" in ga podpirala med študijem. Njegova nova maša je bila za faro čudovit dogodek in je

NADALJNI DAROVI ZA SKLAD

in druge namene

\$ 8.00: Zarko Lutman;
\$ 4.00: Franc Medvedec, Vinko Molan, Vlado Trampuž;

\$ 3.00: Ivan Maurič;

\$ 2.00: Stane Novak, Fr. Pongrašč, Karlo Lenarčič, Stane Ogrizek, Karl Levstek, Kristina Jug, Branko Cvetkovič, Franc Janežič, Simon Novak, Leop. Dejak, Franc Ternar, Jože Mravljak, Štefan Boelckey, Franc Kos, Heda Stankovič, Avgust Konečnik, Alojz Markič, Martin Pirc;

\$ 1.00: Angela Brala, Štefan Šernek, Silvo Pregelj, Ivanka Stančič.

(Ne teče več, začelo je — kapljati. Lani je ob tem času še "teklo" . . . Ur.)

ZA SLOMSKOVO ZADEVO: Vinko Molan \$7.00, Lvan Legiša \$10.00.

ZA P. PODERŽAJA V INDIJI: \$ 7.00: Vinko Molan; \$ 4.00: Mary Geluk, Angela Vrasich, Frances Mukavec; \$ 2.00: M. Boelckey, Ivanka Ivančič, Jože Grilj \$5.00.

Prisrčna hvala za vse te darove. Lepo se priporočamo za nadaljnje.

Misli, May, 1966

vse vrelo skupaj. Novomašnik — pa črn kakor murn! Pridiga je bila v slovenskem, nemškem in angleškem jeziku. Zadnjega govori novomašnik poleg nekaterih drugih. Pri slavnostnem banketu po novi maši so pa uporabljali pet jezikov.

VELIK SVETOLETNI MISIJON so imeli v ljubljanski stolnici ob koncu postnega časa. Misijonarjev je bila cela vrsta, med njimi tudi nadškof. Pridige so bile dopoldne skoraj vsako uro, pa spet popoldne in zvečer, daljše. V času misijona so bile tudi druge prireditve: razstava verskega tiska, misijonskega gibanja itd. Za akademsko izobražene so bili posebni govori v uršulinski cerkvi: Kristjan na pragu nove dobe, Cerkev in kultura, umetnost nas vodi k Bogu, Kristus posvečuje vsa prizadevanja človeštva itd. — Nekateri rojaki v Avstraliji so že dobili od svojcev poročilo o tem misijonu: udeleževale so se ga silne množice. . .

MEDNARODNA TEKMA V HOKEJU se je vršila v Ljubljani preteklo zimo. Nastopali so v veliki dvorani nad Tivolijem. Tekmovalce iz Kanade je vodil katoliški duhovnik bazilijanski pater David Bauer. Novinarji vsega sveta so se zanj posebno zanimali. Maševal je vsako jutro v cerkvi Srca Jezusovega in tam ga je ujel za intervju tudi urednik **DRUŽINE**. Pater je govoril o vzgojnem pomenu športa in **DRUŽINA** je napisala o tem poročilo ter dodala nekaj zanimivih slik.

TRETJA PLOŠČA ZBORA "TRIGLAV"

Je izšla v Melbournu preteklo leto.

V s e b i n a :

Štev. I. — Plesna glasba — Ko dan se zaznava — Tam na vrtni gredi — Čujte me, čujte — Mornar — Tirolska polka.

Štev. II. — Zborovske pesmi — Slovenija goriška svita — Žabja svatba — Kako srčno sva se ljubila — Stoji, stoji Ljubljana — Spet na vasi.

Cena plošči je \$ 4.00

Lahko dobite še tudi prvo in drugo ploščo
Cena ista

V prodaji jih imajo: P. Bazilij v Kew, uredništvo Slov. Vestnika in Vlado Trampuž 17 Birchwood Ave., Fawkner, VIC.

V Sydneyu: p. Valerijan Jenko, 66 Gordon St., Paddington.

Za nakup se priporoča zbor **TRIGLAV**.

SPOMINI

STAREGA MENGŠANA

Janez Trdina

(Konec)

MED ZAKONSKIMI JE VLADALA SKORAJ VOBČE najlepša sloga, ki se da misliti. Božji mir je kraljeval povsodi. Voja med možem in ženo je bila le v dveh mengeških hišah. V pravi krščanski edinosti in prijaznosti so živeli med seboj tudi sosede. V potrebah so prišli radi na pomoč drug drugemu. Posojali so si vzajemno orodje, živino, kruh, jesih itd. In niso se hvalili s svojimi dobrotami in se ž njimi bahali. Če je nasekal sosed paglavca, se dečkov oče zato ni nič jezil, ampak je dejal: prav je! ter je včasih še sam malo priložil.

Prav tako je bilo občevanje med znanci vedno okritosrečno in pošteno. Kdor je bil komu prijatelj v obraz, je ostal prijatelj tudi za hrbtno. Tudi za to reč moram pohvaliti Mengšane, da niso radi držali jeze. Ako sta se dva sporekla, z bogala sta se o prvi priliki. Veljal je rek: oprostiti mora človek vsako razžaljenje, preden gre sonce za "božjo gnado." Dolgega, po več mesecev in let trajajočega sovraštva Mengšani niso poznali.

Grda napaka Mengšanov je pa bila: slaba prijaznost med sorodniki. Potrjal se je nelepi pregovor, ki se je žal udomačil po vsem Slovenskem: "žlahta, raztrgana plahta." Nekdaj, ko so staroslovenske zadruge imele še kaj vpliva, pač ni bilo tako. Rimsko-germansko dedno pravo je pa ostrupilo vse domače življenje. Ko se oženi starejši brat na domu, morajo navadno iti vsi bratje in sestre služiti drugam in če katerikrat pridejo pogledat domov, jih sprejemo skoraj kakor tujce. V takih razmerah ni čuda, če zamre često zadnja iskrica bratovske in sestrške ljubezni. Ta rodovinski razdor je zakrivil, da blodi toliko slovenskih rojakov po belem in črnem svetu "s trebuhom za kruhom."

Mengeški kmetje so se držali vobče načela: Moli in delaj! Molilo se je pogostoma doma in v cerkvi. Vsak večer se je molil, vsaj pozimi, ves rožni venec, ob večjih praznikih pa tudi zjutraj. Ob nedeljah so hodili v cerkev po dvakrat. Prav tako so morali biti vsa družina in otroci pri sv.

maši vsak sopraznik in često, kadar ni bilo dela, tudi delovne dni. Tisti, ki je šel k spovedi in k sv. obhajilu samo enkrat na leto, je veljal za jako slabega kristjana. Mnogi so pristopali vsake kvatre ali pa vsaj še ob svojem godu.

V.

Trudili in potili so se kmetje za vsakdanji kruh od sile. Poleti je bilo ob velikem delu zjutraj ob treh že vse na nogah in vlegli so se zvečer po desetih. Dokler je otrok hodil v sami srajci, je lahko skakal okrog brez posla. Ko je dobil hlače ali kiklico, so ga učili plesti kite in drugega dela. Oddiha so si privoščili kmetje skoraj premalo, kar se pa od obrtnikov in rokodelcev ne more reči. Življenje poslednjih ni bilo tako krščansko in delavno.

O varčnosti Mengšanov bi lahko povedal mnogo zgledov. Če so kam šli, so pač obedovali v gostilni, toda preprosto. Ženske so posrebale skledico čiste juhe, ali pa si nadrobile vanjo kruha. Moški pa so si dali prinesti drobca (vampov), jeter itd. In če se cenejše jedi niso dobile, potem šele bravine in govedine. Kurenine je nekdanj vse mr-golelo po mengeških dvoriščih, ali romala je na ljubljanski trg, doma so pohrustali le kaj slabega. Ako je kdo obolel, so mu postregli s kurjo juho in obaro in tudi otročnice so bile prav skromne. Vobče nekdanji Mengšani niso hrepeneli po nobeni udobnosti ali konfortu življenja. Bili so zadovoljni, če so imeli to, kar je bilo neogibno potrebno. Hiša, pohištvo in orodje je moralo biti trdno in za rabo.

Edino kmetiško razkošje je bila praznična obleka, ki so si jo napravili bolj zastran časti božje nego v svoje veselje. Leta 1830 niso še poznali nogavic in belih spodnjih hlač (gat), a začel se je kazati napredek za napredkom in leta 1850 že ni nobeno dekle prišlo v cerkev brez čednega žepnega robca in molitvene knjižice. Tudi po strehah se je jela zamenjavati slama z opeko.

Mengšani so denar stiskali za vse druge reči, le za ljubi tobaček se ga jim ni zdelo škoda. Možaki so ga puhali strastno že od nekdanj. Rabila jim je okovana stolpasta pipica s prav kratko cevko. Najbolj so cenili hrvaški duhan, ki so ga donašali v pozni nočni uri tihotapci. Tihotapstvo se ni zdelo ljudem nič nepoštenega. O predrznih tihotapcih so pripovedovali vsakovrstna junaška dela, ki so vsem, starim in mladim, neizrečeno ugajala. Simpatije za to prepovedano obrt se najdejo tudi drugod.

VI.

Znamenitih starih običajev se ni ohranilo mnogo v mengeški vasi, ki se zdaj imenuje trg.

Misli, May, 1966

Kresni večer se zažigajo grmade ali kresovi po vsem ogromnem slovanskem svetu. V Mengšu smo komaj poznali to navado. Zasvetilo se je na kakem hribu, naša ravnina pa je ostala v temi. Tembolj smo pa častili z ognjem kurenta, dejali smo mu Korent. Vse leto smo iskali in spravljali stare metle, da smo jih pustni večer vihteli plameneče s strašanskim kričanjem in krohotanjem pri šetravovem znamenju. Nekatero leto smo naredili tudi Pusta iz slame, metel in cunj, ter ga zaklali in sežgali svečano pri omenjenem znamenju. Kadar se je bližala nevihta, je streljal stari Ogrin z blagoslovljenim prahom, da prežene pretečo nezgodo. Obenem se je, kadar je zvon zapel, po vseh hišah glasno molilo, da bi Bog obvaroval toče.

Vraž so imeli Mengšani leta 1840 veliko mani ko drugod. Povsem brez njih pa vendar niso bili. Smrt, so menili, da je resnična žena s koso, ki se je že marsikomu prikazala. Čvrsto so verovali tudi v spomine. Večkrat se je oglasil kak sorodnik ali prijatelj z ropotom daleč od one hiše, kjer je od-

hajal s tega sveta. Ali slišal se je pok ali drdranje voza, videlo se pa ni ničesar, bil je "spomin". Hodili so rajni tudi nazaj, posebno taki, ki so predstavljali v življenju mejnike, in vobče hudodelci. Tistega, ki je šel ponoči za stavo na pokopališče, je gotovo vselej strašilo.

O rojenicah niso Mengšani ničesar videli. V Trzinu sem pa čul, da so hodile v starih časih pred hišo, kjer se je rodil otrok, ter mu prerokovale bodočnost. Ena je na primer rekla: berač bo, druga: bogatin bo, tretja: obesili ga bodo. Zgodilo se je vse troje, eno za drugim. Stari ljudje so pripovedovali, da se na sveti večer živina med seboj pogovarja. Ali Mengšani so te takim čenčam smejali. Niti tega mnogi niso verjeli, da se morejo zakladi dvigniti, in večina je dvomila, da bi res bile na svetu čarovnice.

Narodnih pripovedk je bilo nekdanj mnogo znanih. Ali začele so se jim zdeti preotroške in so se porazgubile izmed ljudstva.

SLOMŠKA NA OLTAR

Med tretjim koncilskim zasedanjem so slovenski škofije predstavili božjega služabnika Slomška vsem škofom katoliške Cerkve. To se je doseglo s tem, da je bil poslan koncilskim očetom kardinalom, patriarhom, nadškofom in škofom kratek življenjepis s sliko božjega služabnika na uvodni strani.

Misli, May, 1966

V knjižici, ki jo je napisal mariborski stolni kanonik Franc Hrastelj in jo je potrdila obredna kongregacija, je na 20 straneh podčrtan pomen Slomškovega življenjskega dela za zedinjenje ločenih bratov v vesoljni Cerkvi.

H knjižici so naši slovenski predstavniki priložili pismo za vsakega koncilskega očeta in obenem osnutek za prošnjo sv. očetu, da bi božjega služabnika Slomška čimprej prištel k blaženim.

Skupno je bilo razposlanih 2380 pisem v štirih jezikih: angleškem, francoskem, nemškem in italijanskem. Vsak koncilski oče je bil naprošen, naj podpisano prošnjo za sv. očeta pošlje postulatorju. Proti pričakovanju je prišlo okrog 500 odgovorov, ki pa še posamič prihajajo iz raznih škofijskih sedežev po svetu. Odgovorili so med drugimi beneški patriarh kard. Urbani, kölnski nadškof kard. Frings in Münchenski nadškof kard. Döpfner.

Mnogi cerkveni knezi so podpisani prošnji za sv. očeta dodali še osebno pismo. V njem izjavljajo svoje zadoščenje, da je božji služabnik Slomšek kandidat za blaženega in svetnika. Postopku želijo čim hitrejši uspeh ali se priporočajo za relikvije. Apostolski vikar iz Kuwaita v Arabiji pa prosi, da bi postopek napredoval "expeditissime", to je brez apostolskega postopka z enostavno proglasitvijo "per acclamationem". Toda taki primeri so le redki v cerkveni zgodovini...

Dr. Fr. Š.

FATHRU JOHNU OMANU — VEČNI POKOJ!

UMRL JE KOT UPOKOJEN ŽUPNIK v svoji rodni državi Minnesota dne 13. marca letos. V starosti 87 let. Bil je častni kanonik ljubljanske nadškofije in monsignor iz Rima imenovan. Pa je le zmerom želel ostati Father Oman in nič več. Za župnika je bil pri sv. Lovrencu v Clevelandu celih 47 let. Vsa ameriška Slovenija ga je imela za svojega najbolj odličnega sina. Kot tak je bil znan tudi po svetu in ne nazadnje — v Avstraliji. Pričujoča slika je nekoč že bila v MISLIH, pa takrat bolj zaradi škofa Rožmana, ki je bil do smrti Omanov gost v Clevelandu.

Pokopali so ga na pokopališču prve večje slovenske naselbine v Ameriki, pri sv. Štefanu v Minnesoti. Prav tam počivajo njegovi starši, škof Trobec in veliko število drugih Slovencev.

Kako se je kljub svojemu amerikanstvu razvil v tako zavednega Slovenca, je v nekem svojem spisu sam lepo razložil:

“Pomanjkljivost v znanju slovenskega jezika priznavam. Toda ljubezni do slovenstva in do mile slovenske materinščine mi nihče ne more odrekati, pa tudi ne vzeti. Imel sem pristno slovenske starše, ki so me od zgodnje mladosti učili govoriti in ljubiti tisto slovensko narečje, ki sta ga sama znala in ga pred več kot šestdesetimi leti s seboj prinesla iz lepega kranjskogorsko — jeseniškega kota. Spominjam se, kako nam je naša nepozabna mati, ki je ob dolgih zimskih večerih sedela za mizo in za nas pletla nogavice, hkrati prebiral kratkečasne in poučne povesti, ki jih je vsako leto prinašala Družba sv. Mohorja. Otroci smo posedli okoli mize in z največjim veseljem in zanimanjem poslušali zgodbe in povesti. Že naprej smo se vsako jesen veselili knjig Družbe sv. Mohorja, dočim danes mestni otroci slovenskih staršev še v poznejših letih ne vedo, da Družba sv. Mohorja sploh obstoja. Zgodaj sem spoznal tudi lepo število slovenskih pesmi in jih rad prepeval, še preden sem vedel, da je kje kak Cleveland na svetu. Zato sem odločno odklanjal vsako očitjanje, da mi ni mar slovenstvo in da bi najrajši vse takoj poamerikanil. Slovenec sem, tako je mati djala.”

O domovini Omanovih staršev naj nam pa nekaj pove pisatelj “Kaplana Klemena”, ki ga nam ga Gorjan Janez Pristov v zadnjih MISLIH tako zelo približal. Ko je rajni Fr. Oman obhajal zlato mašo v Clevelandu leta 1961 (za duhovnika je začel študirati že skoraj v moških letih), mu je pi-

satelj Karel Mauser v Ameriški Domovini napisal med drugim naslednje:

“Od Bleda do Gorij, oziroma do Grabč, kjer so bili Vaša mati doma, ni tako daleč. Videli ste to, ko ste bili nekoč doma. Potem takem sva si na nek način rojaka in pa prekvato bi bilo grdo, ko bi se takle onegav pisač, kakor sem jaz, ne spomnil svojega velikega rojaka ob zlati maši. Res, da boste imeli to veliko mašo koj samo pri Sv. Lovrencu in ne v Gorjah, in še to je res, da Vam je zibel stekla v Minnesoti in ne v Grabčah niti v Kranjski gori ne, kjer so bili oča (Šimen) doma. Tako vedno se mi zdi, da so takle očak, kakor ste Vi danes, še najbolj v tistem gorenjskem kotu do izraza prišli. Med tisto drobnjavo, ki je bila tako nazarensko ljubka in stara, med polji pšenice in rži in naj me koj hudiman vzame, če v tistem času, ko so Vaša mati bili še dekle, tudi modri lan ni cvetel po grabških njivah. Prav zato sem nanjo mislil, ko sem “Uro s kukavico” pisal, in sem njeno ime Vam za spomin v knjigo del. Nisem povedal doslej, zdaj pa povem: Naj v večerniški knjigi še njeno ime ostane. V zahvalo, da so Vas v Minnesoti na svet spravili.”

PRIPOMBA: Omanova mati se je pisala Terezija Legat. V svojem 19. letu je odšla za očetom Blažem v Ameriko. Bilo je leta 1869.

ROMANJE V CONCORD WEST

Stran 154

O RAZKOLU MED VZHODNO IN ZAHODNO CERKVIJO

Janez Kopač v B.B.

V PRVIH STOLETJIH PO KRISTUSOVEM ROJSTVU ni bilo med vzhodnimi in zahodnimi kristjani še nobene cerkvenopravne ali verske razlike. Vsi so bili pod vrhovnim vodstvom papeža in vsi so izpovedovali iste verske resnice, ki jih je Bog razodel in nam jih je po svoji Cerkvi zapovedal verovati.

Bile so pa že od vsega početka med obema Cerkvama miselne in čustvene razlike. Duševna nastrojenost kristjanov na Vzhodu je bila zaradi različnega značaja ljudi in zaradi krajevnih, političnih in družabnih okoliščin v marsičem drugačna od miselnosti in duševne nastrojenosti kristjanov za Zahodu.

Kristjani na Vzhodu so naglašali predvsem notranjo, to je duhovno stran Cerkve, ki je skrivnostno Telo Kristusovo in mu je nevidna glava Kristus. Kristjani na Zahodu so pa bolj naglašali zunanjo, to je pravno organizirano stran Cerkve, ki ji je vidna glava, papež, Kristusov namestnik na zemlji.

Tudi pojmovanje odnosa med Cerkvijo in državo je bilo drugačno. Zapadna miselnost je izoblikovala pojme o dvojni oblasti: državni in cerkveni. Vsaka od teh je na svojem področju popolna družba in sta druga od druge neodvisni. Na Vzhodu je pa pod mogočnim vplivom bizantinskega cesarstva obveljala tudi med kristjani miselnost enotne oblasti. Po tej miselnosti ostane cerkvena oblast podrejena državni oblasti.

Razlike so bile že takrat tudi v cerkvenem bogoslužju. V zapadni Cerkvi je prevladovala čustvena zadržanost, preračunana enotnost po strogih bogoslužnih predpisih. V bogoslužju vzhodne Cerkve je pa vse polno poezije, čustvene razgibanosti, sijaja in veličastva. Kajti središče njihovega bogoslužja je vstali, poveljani Kristus. Cerkev na zemlji se že primerja "nebeškemu Jeruzalemu", ki ne pozna ne kraja ne časa in je nekako povečano občestvo svetih. Ta misel prepleta bogoslužje vzhodne Cerkve in je v njem krepko izražena.

Misli, May, 1966

Vendar te razlike med obema Cerkvama ne bi mogle postati usodne, ako bi bili na vodilnih mestih obeh Cerkva vedno zares božji ljudje, ki bi skušali te razlike vzkladiti in izravnati v duhu Kristusove ljubezni in modrosti. Pa so se vrinile v vodilne cerkvene kroge razne človeške slabosti: Napuh, želja po vladanju in neodvisnosti. Zato so se razlike večale in z njimi je rasla napetost med obema Cerkvama. Tako je bilo carigrajskemu patriarhu lahko prepričati kristjane na Vzhodu, da Kristus Petru in njegovim naslednikom ni dal vrhovne oblasti v Cerkvi, ampak samo nekako častno prvenstvo. Glede oblasti v Cerkvi pa da sta carigrajski patriarh in rimski papež na enaki stopnji . . .

Ko so se stvari tako zaostrele, je pač v nadaljnjem razvoju moralo priti do ločitve, do "razkola", in je poleg katoliške Cerkve na Zahodu nastala "pravoslavna" na Vzhodu. Današnje Cerkev čaka še veliko dela in naporov, preden se bodo ti ločeni bratje zavedeli, da so zašli in jim je treba iskati poti do poročnega sporazuma med Vzhodom in Zahodom, kot je vladal v prvih stoletjih po Kristusu.

TEMA DNEVA

I. Burnik

*Raztrganost —
trpeče čudo,
črvojedna tema dneva.*

*Kam?
Drhtim, ko greva,
in tako sama.*

*Pocestni prevarant
mi v pest je stisnil svoj hehet.
Jaz, možati fant,
s krohotom sem doma
zaklenil si ga v luknjičavo klet,
ko si ti sredi burke bil
za smeh ogoljufan.*

*Ratrganost —
Na prsi si obesim s križem grudo,
rad bi še kadilo svečenika . . .
In za čudo —
kita plahih jerebic
povezana hiti čez širno plan.*

KAJ SE VAM ZDI O KRISTUSU?

ČIGAV SIN JE?

(Mat. 22,42)

Vernim katoličanom je odgovor lahak. Vendar se je bati, da Kristusa premalo poznamo in malo vemo o njem. Pozabili smo. Prav bo, če ponovimo vsak mesec nekaj, kar so evangelisti o njem napisali. Poznanje Kristusovega življenja in delovanja bo poglobilo našo vero vanj.

Besedilo evangelijskih imamo tu spodaj na levi strani, na desni pa pojasnila k besedilu, da nam bo lažje razumljivo. Priložena je zemljepisna karta Palestine, da lahko sledimo, kje se dogodki evangelijski vršijo.

Če pravimo, da smo Kristusovi moramo Kristusa kar najbolje poznati!

POGANI BODO POKLICANI

Rekel pa mu (Jezusu) je nekdo: Gospod, ali je malo teh, ki se zveličajo? — On jim je rekel: "Prizadevajte si, da vstopite skozi ozka vrata; zakaj, povem vam, mnogi bodo želeli vstopiti, pa ne bodo mogli. Ko bo hišni gospodar vstal in vrata zaprl in boste zunaj postavali in začeli na vrata trkati, govoreč: Gospod, odpri nam, in vam bo odgovoril: Ne poznam vas, od kod ste — tedaj boste začeli govoriti: Vpričo tebe smo jedli in pili in po naših ulicah si učili. — In poreče vam: Ne vem, odkod ste; pojdite proč od mene vsi, kateri ste delali krivico. Ondi bo jok in škripanje z zobmi, ko boste videli Abrahama in Izaka in Jakoba in vse preroke v božjem kraljestvu, sebe pa izgnane venkaj. In prišli bodo od vzhoda in severa in juga in bodo sedli za mizo v božjem kraljestvu. In glej, so zadnji, kateri bodo prvi, in so prvi, kateri bodo zadnji."

PRIHAJALI BODO Z VSEH VETROV

Tisti "nekdo", ki ni nič bližje označen, je verjetno dosti razmišljal o Jezusovem pogostnem nauku o potrebi pokore. Zavedal se je, da pokora ni lahka reč, zato jo mnogi odklanjajo. Tako se mu zazdi, da bo le prav malo ljudi zveličanih. Naj Jezus sam pove, če je njegova misel prava.

Jezus pa ne odgovori naravnost z da ali ne. Močno pa poudari, kot že večkrat, da je zveličanje odprto vsem in vsakemu, le potruditi se mora in z milostjo sodelovati.

Tisti "nekdo" je bil seveda Jud in je po judovsko mislil, da pogani ob vprašanju zveličanja sploh ne pridejo v poštev. To napačno misel popraviti se je zdelo Gospodu bolj važno kot odgovoriti na stavljeno vprašanje. Iz dejstva, da bodo za Judi, ki so bili prvi poklicani, stopili v Kristusovo kraljestvo drugi narodi z vseh strani neba, naj vprašalec sklepa, da jih ne bo tako malo.

Tisti dan so pristopili nekateri farizeji in mu (Jezusu) govorili: Odidi in umakni se od tod, zakaj Herod te hoče umoriti. — In rekel jim je: "Pojdite in recite temu lisjaku: Glej, izganjam zle duhove in ozdravljam še danes in jutri; in tretji dan bo z menoj konec. Vendar moram danes in jutri in pojutrašnjem potovati, ker ne gre, da bi prerok umrl zunaj Jeruzalema."

OZDRAVLJENJE VODENIČNEGA

Ko je šel v hišo nekega prvaka med farizeji v soboto na obed, so ga ti opazovali. In glej, neki vodeničen človek je bil pred njim. Jezus je spregovoril ter učiteljem postave in farizejem rekel: "Ali je dovoljeno v soboto ozdravljati?" — Ti pa so molčali. In prijel ga je, ozdravil in odpustil. Njim je pa rekel: "Komu izmed vas bo padel osel ali vol v vodnjak in ga ne bo izvlekel takoj sobotni dan?"

In niso mu mogli na to odgovoriti.

PRIJATELJ, POMAKNI SE VIŠE

Povedal je tudi povabljenim priliko, ker je videl, kako so si izbirali prve sedeže. Govoril jim je:

"Kadar te kdo povabi na svatbo, ne sedaj na prvo mesto, da, če bi bil morda povabljen kateri imenitnejši ko ti, ne pride ta, ki je tebe in njega povabil, in ti ne poreče: Umakni se temu — in bi se ti takrat začel s sramoto presedati na zadnje mesto. Temveč, kadar si povabljen, pojdi in sedi na zadnje mesto, da ti poreče, ko pride, kateri te je povabil: Prijatelj, pomakni se više! — Takrat ti bo čast vprico vseh, ki so s teboj pri mizi. Zakaj vsak, ki se povišuje, bo ponižan, in kdor se ponižuje, bo povišan."

VABITE UBOGE IN POHABLJENE!

Govoril je tudi temu, kateri ga je bil povabil:

"Kadar napravljáš kosilo ali večerjo, ne vabi svojih prijateljev ne svojih bratov ne sorodnikov ne bogatih sosedov, da te morda tudi oni ne povabijo in se ti povrne. Marveč, kadar napravljáš gostijo, vabi uboge, pohabljenе, kruljeve, slepe. In srečan boš, ker ti ne morejo povrniti: povrnjeno ti bo namreč ob vstajenju pravičnih."

Verjetno Herod ni v resnici mislil umoriti Jezusa, le znebiti se ga je hotel s svojega ozemlja, to je iz Pereje. Že umor Janeza Krstnika mu je visel na duši in mu buditel vest. Zato je hinavsko poslal farizeje, naj Jezusu svetujejo beg. Ti so to radi storili, pa tudi ne iskreno. Da je Jezus spregledal Herodovo in farizejsko zahrbtnost, jim je dokazal z besedo "lisjak", ki jo je pripel Herodu. Sicer pa res pojde kmalu od tam. V Jeruzalemu hoče umreti.

SPET: KAJ JE V SOBOTO DOVOLJENO?

Nekaj podobnega smo brali pretekli mesec. Farizeji tam, farizeji tu. Vendar v sedanjem primeru dosti manj strupeni. Vsaj molčali so, svoje misli pa seveda imeli. Že ob začetku obeda so se odločili, da bodo to pot Jezusa le molče "opazovali". Žal, da ne z dobrim namenom. Jezusa "opazovati" je vedno koristno, pa namen mora biti: Posnemati ga! Od farizejev tak namen težko pričakuješ, vendar njihov molk tu kaže na to, da so si Jezusov nauk vzeli k srcu vse bolj kot njihovi tovariši ob podobnih prilikah.

PONIŽNI BODO POVIŠANI

Ta sobotni obed ni mogel biti posebno slovesen in bogat. Saj so Judje ob sobotah, ko je bilo kuhanje jedi prepovedano, uživali le mrzle jedi, od prejšnjega dne prihranjene. Vendar je podoba, da je bilo povabljenih kar lepo število. In so se rinili v ospredje. Na bolj "častna" mesta pač. Jezus je to opazil, pa jih ni preveč ostro oštel. Ni naravnost rekel, da so prav za prav nesramni. Celo za svoj lepi nauk, ki ga je sklenil povedati, ni kazal na to, kar se je pravkar godilo, ampak si je zamislil kako drugo priložnost, zlasti svatbo. Pri takih slovesnih obedih je etiketa strožja kot pri družinskih obedih. Končno pa Jezusov nauk o ponižnosti ne meri toliko na etiketo ob posvetnih priložnostih — gre mu za pouk o božjem kraljestvu.

POVRNIL BO BOG, TO JE VAŽNO!

Judje so bili pač prav tako "človeški", kot velika večina drugih. Prijaznost so izkazovali tistim, ki so bili prijazni do njih. Za vsako prijaznost so pričakovali enako povračilo. Ti meni dobro, jaz tebi. Ti meni slabo, jaz tebi. Če ne moreš povrniti, nisi vreden moje prijaznosti.

Jezus hoče uvesti drugačno občutje in drugačno mišljenje. Med ljudmi naj uravnava medsebojne odnose ljubezen, ne osebni interes. Delaj dobro zaradi Boga in od njega pričakuj povračilo!

NA POVABILO NADŠKOFA ZAFFONATA v Vidmu-Udine je ljubljanski nadškof dr. Pogačnik v februarju šel tja predavat o nam vsem znanih svetnikih Mohorju in Fortunatu. Slovensko ime Mohor je nastalo iz latinskega Hermagoras ali tudi Hermogenus. Gre za to, odkod je prav za prav ta svetnik in zakaj je Slovencem tako blizu, da se po njem imenuje Slomškova ustanova — Mohorjeva družba.

Predavanja se je udeležilo lepo število Slovencev, Furlanov in Italijanov in so o njem pozneje tudi poročali v tisku. Nadškof Zaffonato je pred predavanjem pozdravil predavatelja iz Ljubljane in poudaril, da ga je povabil zato, ker v videmski nadškofiji živijo Slovenci, ki so dobri verniki in prijateljski sosedje furlanskih in drugih italijanskih državljanov. To je bilo prvič, da je videmski nadškof javno priznal obstoj slovenskega življa v Benečiji.

V svojem predavanju je dr. Pogačnik razložil dvojno mnenje priznanih zgodovinarjev o tem, kdo je bil sv. Mohor — Hermagora. Italijani trdijo, da je bil on prvi škof v Ogleju — Aquileji. Dr. Pogačnik je priznal, da razlogi za to trditev niso ravno od muh. Vendar je tej trditvi postavil nasproti drugo, ki se mu zdi bolj sprejemljiva.

Drugi zgodovinarji namreč dokazujejo iz enako tehtnih razlogov, da sv. Mohor sploh ni bil škof, ampak le lektor ali pridigar krščanske cerkve v mestu Singidunum, ki je stalo tam, kjer je današnji Beograd. Leta 304 po Kristusu je pretrpel mučeniško smrt v Sirmiju, ki je zdaj Sremska Mitrovica. Takrat je pa bila v Sirmiju krščanska nadškofija. Verniki so imeli mučenika Mohorja in z njim Fortunata v velikih časteh.

Ob času preseljevanja narodov so vdrla v deželo divja ljudstva iz vzhoda in Sirmium porušila. Veliko kristjanov je bilo pobitih, drugi so bežali na zahod in se deloma ustavili v Ogleju. Ti so imeli s seboj svetinje (relikvije) mučencev Mohorja in Fortunata. Oglejčani so sprejeli relikvije z enako častjo, pomotoma so pa pripisali Mohorju škofovstvo. Oba svetnika so postavili za patrona oglejske cerkve in od tam se je češčenje teh dveh nebeških zavetnikov razširilo povsod, do kamor je segel vpliv oglejske cerkve.

Tako sta postala ta dva svetnika tudi prva patrona ljubljanske škofije, ki so jo ustanovili leta 1462. (V MISLIH smo se spominjali tega dogodka ob 500 letnici leta 1962). Še danes sta Mo-

hor in Fortunat zavetnika videmske in goriške nadškofije, ljubljanski je pa leta 1961 papež Janez XXIII določil za zavetnika na prvem mestu sv. brata Cirila in Metoda, Mohor in Fortunat sta ostala na drugem mestu.

Nadškof Pogačnik je zaključil svoje predavanje z naslednjimi besedami:

“Različna stališča glede časa in drugih okoliščin, kakor tudi glede domovine sv. Mohorja-Hermagora ter Fortunata, nas ne smejo razdvajati. Spoštujemo zvestobo, s katero italijanski zgodovinarji vztrajajo na tradiciji domačih kronistov, ki imenujejo sv. Mohorja na prvem mestu med škofi antične Aquileje. Dovolite pa tudi nam, da občutimo zadovoljstvo, ko mislimo, da je sirmijski mučenec Hermagora naše gore list in da je v vaši deželi našel novo domovino in vdano češčenje. . . Ko pa pride čas, da bo zgodovina dokončno dognala, kdo ima prav, sem prepričan, da bosta obe strani radi objeli in sprejeli zgodovinsko resnico. Italijane in Slovence v tem primeru veže beseda sv. Pavla: “Ničesar ne moremo zoper resnico, smo pač v službi resnice.”

Po končanem predavanju so nadškofa obdali mnogi udeleženci in mu čestitali. Posebno so mu bili hvaležni za prihod in predavanje slovenski duhovniki videmske nadškofije in se dalje časa držali v razgovoru z njim. Videmski nadškof jih je potem povabil v semenišče na kupico vina. Te pozornosti in zlasti njegovega javnega priznanja, da ima v svoji nadškofiji tudi Slovence, so bili vsi jako veseli. . .

Tako poroča o stvari ljubljanska DRUŽINA. Torej skoraj točno po 100 letih, odkar so Slovenci v Benečiji korporativno glasovali za Italijo in so vseskozi njeni zvesti državljani, se je zgodilo prvič, da jih je njihov nadškof javno priznal! In tega so bili slovenski duhovniki “jako veseli”! Kakšne drobcene pozornosti mora biti Slovenec marsikje na svetu “jako vesel”!

V poročilih o predavanju ni nič povedano, da bi se bil ljubljanski nadškof pri svojem bratu, nadškofu v Vidmu, kaj potegnil za narodnostne pravice videmskih Slovencev. Recimo, da bi dobili uradno dovoljenje za slovenske maše. . .

O predavanju nadškofa Pogačnika je poročal tudi videmski katoliški list "La vita Cattolica." Izrazil se je zelo pohvalno, pa tudi o Slovencih ni zapisal žal besede. Kako pošteno ravna jo Italijani s Slovenci, naj pa govori daljna preteklost — sedanjosti se list ni dotaknil. Takole piše:

"Misijonsko delo misijonarjev iz Salzburga je bilo vedno povezano z željo po raznarodovanju Slovencev. Misijonarji iz Ogleja so pa ves čas spoštovali etične in jezikovne pravice Slovencev. Oglejski patriarhi in njihovi namestniki so imeli vedno globoko spoštovanje do Slovencev, ki so bili pod njihovo oblastjo." Itd.

Tako torej! Preteklost naj govori, da sedanjost lahko — molči. . . Na mesto nekdanjih patriarhov so stopili nadškofje v Vidmu-Udinah. Kako ti gospodje "spoštujejo jezikovne pravice Slovencev", bi vedela Beneška Slovenija dosti povedati. S "kozarcem vina" se to ne da popraviti. . .

Iz Melbourn se oglašamo navodošle sestre iz Slovenije. Kar srce se nam širi, ko pomislimo na vsa presenečenja in dobrote naših Slovencev, pa tudi dobrih avstralskih dobrotnikov, ki so se nas spomnili. Predvsem pa gre zahvala č. p. Baziliju, ki je vse to organiziral. Vsem, prav vsem, prisrčna hvala!

Prišle smo med vas, dragi rojaki in rojakinje, z iskrenimi podrazi iz naše lepe domovine. Pomagale vam bomo vzgajati vaše otroke predvsem v času, ko boste na delu in v službi. Prinesle smo s seboj mnogo dobre volje za sodelovanje, da vsi skupaj ostanemo zvesti otroci slovenske zemlje in da ohranimo vero naših mater in očetov, pa prav tako tudi naš mili slovenski jezik. — Sestre iz Melbourn.

KRIŽNARJEVA MATI KATARINA

(Pisatelj dr. Stanko Cajncar o svoji materi.)

OTROK POMENI SREČO. Ne samo prvi in drugi, tudi tretji, četrti in vsi naslednji. Dobri materi bi poprej zmanjkalo števil in imen kakor pa ljubezni. Prej je konec njenih materinskih let in njenega zdravja, kakor pa potrpljenja, zaupanja in vneme. Toda kje imaš take dobre matere, sprašuješ.

Morda si sama mati, pa veš, da nisi bila dovolj in te je sedaj sram? Mogoče si mešetarila z življenjem, računala in vodila svoje čudno ponosno pa vendar tako boječe knjigovodstvo o življenju in smrti, ki je zlagano kakor varljiv proračun. Morda imaš celo krvave roke in si postala grob, preden je bilo tvoje naročje zibelka. Katarina Križnar te obtožuje in postavlja tvoje izgovore na laž. Njeno srce ne bo nikoli priznalo tvojih zlaganih računov, tvojih strahopetnih izgovorov, tvoje prazne bojazni za bodočnost, tvoje udobnosti in nečimrne skrbi za za lepoto, ki je itak kmalu ne bo več.

V tesni hiši matere Katarine je bilo prostora zo mnogo ljudi. V njenih shrambah se je našlo vedno toliko kruha, da ni bilo treba umirati od gladi, pa tudi ne hirati od pomanjkanja. Pred Bogom in pred narodom so njene roke čiste. In to je mnogo. Bila je srečna, ker je rodila same zdrave in krepke otroke. To je bilo prvo plačilo za njeno zvestobo. Sedem porodov, sedem novih življenj, sedemkrat sedem prestanih bridkosti in še več materinskega zadovoljstva.

To je račun zgube in dobička ene same matere.

(Iz povesti "KRIŽNARJEVI" 1965)

KUZMOVO KRATKO POLETJE

Za Misli napisal Vinko Beličič

(Nadaljevanje)

V

OROŽNIKOMA FELIKSU IN SALMIČU se je zobati vrhunec daljnega Kleka na jugu polagoma skril. Brez volje za pogovor, utrujena od suhote, a tudi nejevoljna zaradi brezuspešne poti, sta se vračala s Planine. Prenočila sta na tuji postaji in bila sta nenaspana. Puška z dolgim svetlim bajonetom nad ramo ju je težila kot še ne zlepa. V enoličnosti korakov sta izza drevja doli pred sabo začula čudne, bližajoče se glasove: upehano hojo navkreber, mrmrajočo zbornu molitev in zadevanje mnogih čevljev ob kamne.

K svetemu Frančišku visoko na Mirno goro se je namreč vila prošnja procesija suhorske fare za dež. Sonce je že tedne neusmiljeno žgalo, tako da so travniki žolteli, vodnjaki in celo studenci usirali in uveli sadeži odpadali z drevja.

Procesija je prihajala izza ovinka: najprej postaren kmet s križem, nato kaplan v koretlju, ves zaripel in poten od hoje, a vendar poln volje, za njim pa so šli verniki — nekaj malega moških, pač pa veliko žensk in otrok.

Malo od vročine, malo iz spoštovanja sta se orožnika ustavila in odkrila. Ko je procesija z rožnim vencem že spet izginila visoko za ovinkom, sta se spogledala.

"Ljudstvo se še zmerom oklepa vere," je pripomnil Feliks.

"Dokler bo verno, bo tudi potrpežljivo in zvesto."

Spet sta molče merila pot med bukvami, potem pa sta prišla na plano — do razpotja.

"Vidiš tiste samotne domačije doli nad Rodinami? Stavil bi, da jih Kuzma pozna od prve do zadnje."

"Tam je veliko revščine, Feliks! Veliko stenic v starih lesenih stenah, moj Bog! Razgled na vse strani diven, a revščine zvrhan mernik. Zdaj, ko je suša, jim gre še posebno za vodo trda."

"Kuzma je tam ko doma, bi rekel jaz. Tam je njegovo gnezdo. A koga naj primemo, da bo pravi in da bo kaj povedal?"

"Če je res, kar praviš — če se Kuzma res združuje med tistimi reveži — ga bodo sami izdali," je rekel Salmič. "Revščina je zmerom naprodaj: kdor ji več ponudi, tistega je."

"Če ga bodo izdali, ga bodo iz nevoščljivosti. Ko bi se povrh našla še kakšna ljubosumna ženska . . ."

"Ali pa kakšen njegov tekmeč, a?"

Čez čas je vzdihnil Feliks:

"Še deset ni ura, pa že takšna pekočina! A jaz bom hudiča z belcebubom!" Vzel je iz torbe žganje in pil. "Ti ne boš? Imeniten lanski črešnjevec!"

"Ni mi do njega, samo še bolj bi me kuhalo. Pač pa mi neznansko diši tistale senca. Kako divno bi se bilo malo spočiti!"

Stala sta na soncu in si brisala potno čelo. Visoko za njima se je pod vrhom gore sivila cerkva, do katere procesija ni mogla imeti več daleč. Skoraj podzavestno sta krenila v senco, odložila puško in sedla. Za njuno utrujenost pa je bilo to premalo. Zleknila sta se in se oprla na komolce. Tudi to je bilo še premalo, zato sta se ulegla na hrbet in z velikim užitkom gledala migotanje okroglih bukovih listov nad sabo. Čutila sta blagi hlad gozdne sence in se od ugodja miže počasi poglabljala vanj. Nazadnje ju je zmanjkalo: mislila sta, da bosta bedela, a voljni duh je podlegel slabosti mesa.

Orožnika sta v bukovi senci sladko spala.

Minila je ura.

Minili sta dve uri.

"Hej, dež bo! Roke kvišku!"

Glasi klic nekje izza hrbta ju je vrgel iz spanja. Nagonsko sta potipala okoli sebe, pa nista ničesar našla. Ozrla sta se. Kot vkopana sta obsedela, vzdignila roke in strmela v nekaj, kar ju je pribilo k tlom. Niti spogledati se nista upala.

Bog nebeški — ali je resnica? Ali je to mogoče?

Strmela sta v podobo, ki je svoj živ dan ne bosta pozabila: take sramote človek ne pozabi.

Tisti hip je za Mirno goro globoko in grozeče zagrmelo.

"Čujeta? Vstanita! Dosti je spanja! Domov bo treba — bliža se huda ura!"

Dvajset metrov više od njiju je na bukvi slonel Kuzma. V rokah je držal njuni puški, prekrižani pod vratom, tako da mu je bila glava v vilicah bajonetov: temen, porogljiv obraz med dolgima svetlima nožema.

"Nič se ne bojšta! Naboji so še vedno notri — in tudi za puške mi ni. Od prave strani se čuje grmljavina — pod streho bo treba!"

Orožnika sta od ponižanja kar bledela.

"Jaz grem gor, vidva pojdiva pa lepo dol, in

kar brz, drugače bosta še mokra.”

Velikan je puški položil pred bukev, planil med debla — in požrl ga je gozd. Orožnika sta pobrala vsak svoje orožje.

“Naj me strela, če sem se že kdaj tako ustrašil, da ti po pravici povem,” je priznal Feliks. “Hudičevo si bom zaračunal ta strah, ko dobimo mrka v roke! O, zaračunal si bom ta strah in to sramoto!”

“Zmerom bolj vidim: Kuzma nima para. Škoda ga je! A malo preveč se igra z ognjem, da se ne bi enkrat opekel. Teško že čakam na njegov konec.”

Od zahoda je gozdove požirala senca. V oblakih, ki so jih sekali bliski, hrpenje ni več preje njalo.

Hitela sta pred neurjem, ki jima je od zmerom bliže renčalo v hrbet.

“Misliš, Feliks, da bo molčal o tem, kar je storil?”

“Ali bi ti molčal? Pač pa je najbolj pametno, da molčiva midva.”

“Toda poročati bova vendarle morala, da sva ga videla.”

V gozdove se je orjaško zajedel piš in lomil trhle veje. Siva stena prihajajočega dežja se je bližala sveža in hladna. Prve težke kaplje . . . zmerom gostejše . . . a tu je že tudi prva streha, najbolj v vrh postavljena zidanica!

Dež je šumel v vihrajočih zavesah, po cesti so zaživel potočki, preskakovali ali v vijugah obhajali ovire in razpenjeni zmagozlavno vrveli nizdol.

“Se ti ne zdi, da je Bog za spoznanje preveč uslišal procesijo?”

“Obilje milosti je skorajda res malo preveliko,” se je nasmehnil Salmič. “A čutiš, kako je takoj laglje dihati? Končno enkrat nič ognjenega sonca, nič praha, nič pekočine.”

“Kje neki je zdaj procesija — kaj misliš? Se moči ali je pod streho?”

“Če se vrne mokra, ji bo samo v čast pred vso faro.”

Nato sta obmolknila in začela premišljati, kako se bosta opravičila. A večja ko je bila skrb, kako naj poročata, hujša je bila mržnja na Kuzmo. Tolažila sta se edinole s tem, da bo ura maččevanja vsaj tako sladka, kot je bila današnja ura grenka.

Sprejem sester v pristanišču Melbourne (Courtesy “Advocate”, Melbourne)

AKCIJA ZA DOM

ZOPET SE NAM OBETA NEKAJ novega! V soboto, 4. junija 1966 vas Akcija za Dom vabi v St. Francis Hall, Paddington, na DOMAČE KOLINE. To se pravi: imeli bomo namesto običajnih klobas KRVAVICE in PEČENICE s kislim zeljem in kozarčkom "črnine".

Pa tudi na "Kresovanje" Vas že sedaj opozarjamo, ki bo istotam v St. Francis Hall, Paddington, tri tedne pozneje: sobota 25. junija.

Letno poročilo. — Ob drugi obletnici delovanja namerava Akcija izdati letno poročilo, ki bo obsegalo pregled doseženih uspehov in celoten seznam darovalcev. Upamo tudi, da bo v njem oglaševalo lepo število naših podjetnikov, kar nam bo v veliko pomoč pri kritju tiskovnih stroškov. Nekaterim smo poslali pisma glede teh oglasov. Cene so šest dolarjev za četrt strani, dvanajst za pol strani in 24.00 za celo stran. Za to imate čas do 25. maja. Oglasite se na naslov: Akcija za Dom, P.O. Box 122, Paddington, N.S.W.

SKRJANČKOVE PLOŠČE

lahko še dobite. Vprašajte zanje kateregakoli člana zbora ali pa p. Valerijana v Paddingtonu. — Rojaki v Melbournu jih lahko nabavijo pri P. Baziliju, Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. — Cena \$5.00.

Plošča je 12 inč Long Play in ima na prvi strani devet slovenskih pesmi, na drugi pa kar deset naših najlepših narodnih.

Vaša mnenja glede Akcije bi tudi radi objavili v letnem poročilu, da se sliši še druga stran zvona. Dom ne bo le društven, ali "akcijski", ampak slovenski, narodov. Zato naj vsakdo svobodno in prosto pove svoje mnenje o naši Akciji, njenem delu, uspehih in neuspehih in o naših izgledeh za uspeh. Kaj bi lahko bolje napravili, da bi prišli hitreje do postavljenega cilja? Tu bodo imeli pri-liko poleg "bona fide" svetovalcev tudi tisti, ki so se dosedaj obotavljali z darovi, da se zdaj vsaj z nasveti izkažejo in pridejo s kritiko na dan.

V zadnjem mesecu je sklad za Dom narastel za sledeče vsote: \$30-00 je bilo čistega dobička pri pirhovanju v Paddingtonu 11. aprila, \$2-00 je dar ge. Marije Kos (Canberra), \$2-00 je daroval Frano Srnc, \$4-00 ga. Olga Zlatar in \$2-00 Janez Kern. — Iskrena hvala vsem!

Za odbor Akcije
p. Valerian

P. S.: Tiskarski škrat je tako navajen na funte — £, da jih ne more pozabiti. Navada je pač železna srajca. Zato je v aprilskem poročilu Akcije pred skupno vsoto sklada 4633.84 dal znamenje £, namesto \$. Ko bi le ta škrat znal še v banki tako pomoto napraviti!

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY AKCIJA ZA DOM

vam pripravlja nekaj novega:

DOMAČE KOLINE

to je krvavice s kislim zeljem in vinom, ki vam jih bomo servirali v

St. Francis Hall, Paddington

v soboto, 4. junija 1966 ob osmih zvečer.

ČISTI DOBIČEK ZA DOM

Ze sedaj vas opozarjamo na KRESOVANJE tri tedne pozneje — 25. junija 1966 — prav tako v dvorani St. Francis, Paddington!

IN KAJ SE JE POTEM ZGODILO?

Marija N. nam piše iz Melbourne: "V N.L. sem brala prijazno zgodbo. Je prav zanimiva, le konec mi nikakor ne ugaja. Nehote se vprašam: kaj je bilo potem? Moraš pa tudi odgovoriti sam. Vabim naročnike, da odgovore pismeno in pošljejo na uredništvo, da bodo MISLI objavile. Trem najboljšim bom jaz plačala po eno knjigo, ki jo bodo sami izbrali izmed ponujanih na ovitku lista MISLI". — Naj bo tako, dostavlja — ur.

KOPRIVOV NACE IN NJEGOVA ŽENA sta bila zelo zanimiv par. Kakšen dan sta se zelo rada imela, včasih je bilo pa ravno narobe. Kadar je Nace pozabil priti domov za večerjo in se je pozno primajal domov zelo vesel, se je Katra zelo ježno držala, kakor da ga ne pozna. Nič se ni oglasila; če se je pa slučajno Nace zadel ob kak stol, je bilo zadosti, da se je takoj vlila ploha vseh dotlej zadržanih besed: "Ti pokora nemarna! Jej, kam sem gledala, da sem to pokoro vzela!"

"Lej, lej kako je naša Katra špičasta! Ti misliš, da sem pijan, pa nisem, samo malo predolgo sem se zadržal. Kaj hočeš, Katra, ko je bilo pa tako strašansko veselo!"

"Če je tako lepo tam, zakaj pa kar tam ne ješ in spiš?"

"Ja, saj bi, ampak saj veš, da moram nazaj domov k tebi. Saj veš, da te imam rad, Katra," je odgovarjal mož.

Pa so prišli drugi dnevi in Nace in Katra sta se včasih sporekla, včasih malo bolj, včasih malo manj. Kadar je bila Katra zelo nejevoljna, je šla k župniku potožit. Župnik jo je potolažil in spet je bila mirna Bosna. Čez par mesecev je bila zopet pri župniku. Župnik ji je naročil, naj reče možu, da ga hoče on, župnik, videti.

Župnik ga je malo pokregal, pa je rekel Nace: "Veste kaj, gospod župnik, ta baba je od dneva v dan bolj sitna, težko je živeti z njo." — "Malo potrpi, pa bo vse dobro!" je rekel župnik. Nace je šel domov. Nekaj časa je bilo vse lepo mirno. Pa se je prigodilo, da je spet šla žena k župniku. "Kaj ste spet tukaj? To je pa že od sile!" je rekel župnik. "Pojdite domov in pripeljite Naceta s seboj!"

Drugi dan takoj po maši sta bila Katra in Nace v župnišču. Kmalu so se odprla vrata in vstopil je župnik. "No, ali sta prišla? Vesta kaj, jaz sem že do grla sit poslušati vajine pritožbe. Če sta sita drug drugega, sem jaz vaju obeh. Torej, če ne

moreta skupaj živeti, pa pojdita narazen! Kjer smo vaju zvezali, vaju bomo tudi razvezali. V nedeljo pridita v cerkev točno ob eni popoldne."

Odšla sta oba molče. Med tem časom se je raznesla po vsej okolici novica, da bosta Katra in Nace dobila cerkveno razporoko. Ženske so si hitele dopovedovati to čudno čudo. Katoliška Cerkev bo dala razporoko!

V nedeljo popoldne točno ob eni uri je bila cerkev natlačeno polna. Kmalu sta Nace in Katra romala pred oltar kot prvič. Nato se je prikazal župnik s strežniki. Pomignil jima je, da naj pristopita pred oltar. Župnik je začel moliti iz debele knjige, dolgo je molil in potem ju je z žegnano vodo poskropil. Zopet je začel moliti in po cerkvi so donele latinske besede, ki jih je župnik glasno izgovarjal. Zopet ju je poskropil in naprej molil in zopet kropil. To je ponovil župnik tolikokrat, da je slednjič blagoslovljene vode zmanjkalo, poslal je strežnika v zakristijo po vodo. Kar naprej je molil in ko je strežnik prinesel poln vrč žegnane vode, se je pričelo kakor od kraja: molil je in kropil.

Po dolgem času se je Nace pogladil po laseh in licu. Voda je kar z njega tekla, bil je ves premočen. Slednjič se je Nace opogumil: "Ja, gospod župnik, ka — kako dolgo bo pa to trajalo?" Župnik se je ustavil, pogledal iznad svojih očal premočeni par in rekel: "Dokler ne bo eden izmed vaju utonil."

SKRIVNOSTI SANJ

I. Burnik

*Pesek in veter in morje,
skrivno večer vas zagrinja,
tema nam zarjo spreminja,
pušča je temno obzorje.*

*Noč je odeta v misterij,
zvezde v skrivnosti zavite,
želje so moje vsem skrite,
tavajo v bajni elizij.*

*Pesek in veter in morje . . .
K domu detinstva se vračam,
k soncu se žejen obračam —
pušča je tožno obzorje.*

Z Vseh Vetrov

NOV SLOVENSKI ABECEDNIK so izdali v Torontu, Kanada, za otroke v slovenskem izseljenstvu. Knjiga obsega 156 strani in ji je naslov: Materina beseda. Že lansko leto so pa izdali Berilo z naslovom Veseli dom. Ta knjiga je bila namenjena višjim razredom slovenskih tečajev v Kanadi in Ameriki. Za začetnike ni primerna, zato ji je sledil še abecednik. Tega bomo naročili tudi za naše družine v Avstraliji, da bodo starši lahko kar doma napravili "Slomškovo šolo", ko je tako težko voditi skupno ob sobotah ali nedeljah. Ko jo dobimo, bomo objavili. Zanimivo je, da so jo v Torontu izdali "v proslavo stoletnice kanadske državnosti", ki se bo praznovala prihodnje leto.

"POTNIKI PO DEVIZE" pravi belgrajska BORBA tistim delavcem iz Jugoslavije, ki so odšli na delo v tujino. Po uvedbi gospodarske reforme je, kakor splošno znano, nastopila doma občutna brezposelnost. Po uradnih izjavah je v zahodnih državah Evrope do 200.000 delavcev iz Jugoslavije. Samih Slovencev bo blizu 50.000. Računa se, da s pošiljanjem denarja domov lahko pokrijejo do polovice letnega primanjkljaja v jugoslovanski plačilni bilanci. Tem "potnikom po devize", ki se bodo po veliki večini gotovo vrnili domov, bi bili lahko nevarni stiki s politično jugoslovansko emigracijo, ki je v zahodni Evropi dobi moč. Je pa sama v sebi tako razcepljena, trdijo komunisti doma, da se nimajo od nje ničesar bati... To je deloma res, deloma je pa potreba po devizah tako kričeča, da mora partija tudi marsikaj tvegati.

"KOLIKOR GLAV, TOLIKO MISLI" je star pregovor, ki se spet in spet potrjuje. Osemdesetleten slovenski duhovnik piše z Balkana: Boga prosim, da bi mi navrgel še nekaj let, ko se Cerkev po končanem koncilu obeta tako lepa topla in cvetoča pomlad. — Slavní angleški katoliški pisatelj Evelyn Waugh, ki je umrl 63 let star letos na veliko noč v Angliji, je pa sodel delo koncila tako slabo, da je zapisal: Naj bi se Cerkev vrnila nazaj v čase dobrega papeža Pija IX! — Ni pomislil, da ne moreš ne ure ne koledarja premakniti za 100 let nazaj.

SPOMENIK PAPEŽU JANEZU XXIII hočejo v Neaplu postaviti — komunisti. Z veliko vneom nabirajo denar med prebivalstvom. Neapolski kardinal je katoličanom odsvetoval dajati v ta namen, češ da gre za golo komunistično propagando.

HRVAT KRITIZIRA HRVATE zaradi divjega vedenja ob športnih nastopih društva Croatia. V listu "Hrvatski dom" iz Melbourne beremo: "Na jednoj od zadnjih utakmica sam se uvjerio, da mi nismo športski odgojeni. Naši navijači so dotle mirni, dok se ne zatrese naša mreža. Tada nam Bože pomoz! Koliko li uvreda i psovki se izreče na račun suca i protivničkih igrača. Najniži ljudski instinkti su izašli na površinu... Oprosti im, Bože, što su Hrvati..."

AMERIKANSKA VLADA V WASHINGTONU potrebuje uradnikov in uradnic v svojih konzulatih v okoli 300 mestih po raznih deželah. Mesta so naštetá po abecednem redu. Na prvem mestu je Adelaide, na zadnjem — Zagreb.

Kandidatje morajo biti precej visoko šolani. Plača je okoli 5.000 dolarjev letno, druge ugodnosti nišo navedene. Ampak: priglašajo naj se samo ameriški državljani in državljanke.

VEČERNI TEČAJI ZA BARVANJE PIRHOV so se vršili v ameriškem mestu Boston nekaj tednov pred letošnjo veliko nočjo. Rečeno je bilo, da so velikonočni pirhi "ruska in slovanska" navada. Vpisnina je znašala \$3.00. Priglašenci so morali prinesiti s seboj po dvojce nekuhanih jajc, staromodno pero in kos čebelnega voska. Učila je neka gospodična Marija Sekula. Ameriška beseda za pirhe je Easter Eggs.

PRVI ZAMORSKI NADŠKOF v Afriki, Jožef Kiwanuka, posvečen v Rimu leta 1939, je nedavno umrl v svojem nadkofijskem mestu Rubaga v Ugandi. Star je bil komaj 66 let. Zbolel je na koncilu v Rimu in je izrazil željo, da bi umrl med svojimi. Z letalom so ga poslali domov in je več mesecev ležal v bolnici, ozdraviti ga pa niso mogli. Njegova pot do škofovske mitre, vseskozi zelo trnjeva, se je začela, ko ga je njegova lastna mati, črna zamorka brez šol, naučila čitati.

TISOČLETNA PROSLAVA KRŠČANSTVA na Poljskem proslavlja dogodek iz leta 966. Takrat se je poljski vojvoda Mječešlav dal krstiti, preden se je poročil s češko kneginjo Dobravko, ki je bila kristjanka. Kmalu za vojvodom se je tudi ves poljski narod oklenil krščanstva in mu ostal zvest do današnjih dni.

O PREDPUSTU IN PUSTU je goriški Kato-liški glas zapisal: "Predpustno veseljačenje, ki je bilo še pred nekaj desetletji prepojeno s folklorističnimi značilnostmi posameznih dežel in povezano s krajevnimi tradicijami, v Evropi vedno bolj izginja. Vzrok bo verjetno zlasti v tem, da današnje človeštvo prav za prav obhaja predpust vse leto. Stalna želja po zabavi, po uživanju in razvedrilu je povzročila, da se predpustni čas malodane ne razlikuje več dosti od drugih letnih obdobj."

V MAUSERJEVI POVESTI "KAPLAN KLEMEN" hodijo ljubljanski bogoslovci lajšat revščino v barakarsko "Sibirijo". O današnjih ameriških bogoslovcih pa beremo, da hodijo obiskovat ljudi v zapore, bolnišnice, zavetišča in podobne ustanove. Drugod pomagajo imigrantom in nezaposlenim. Koncil jim je osvežil socialni čut.

UKRAJINCEM V IZSELJENSTVU je ustanovil lastno univerzo z Rimu njihov matropolit Slipij, ko se je po 18 letih sovjetskega zaporništvu pred nekaj leti nastanil v večnem mestu. Zdaj je ta univerza dobila svojo podružnico v glavnem mestu Argentine, Buenos Airesu. Nastanjena je prav blizu Slovenske hiše v ulici Ramon Falcon. Slovenci upajo, da bo mogoče v doglednem času ustanoviti na tej univerzi poseben "slovenski sektor".

POŠTNI ŠTRAJK V AVSTRALIJI o veliki noči je bil dosti sitna zadevščina, pa komaj senca tega, kar je imela prav takrat Argentina. Tam je trajal poštni štrajk skoro mesec dni. Bil je svojevrsten. Uslužbeici so sicer redno prihajali na delo, delali so pa le toliko, kolikor se jim je ljubilo. To se pravi — skoraj nič. Neprestani štrajki so v Argentini tudi v drugih sektorjih državne uprave.

P. JOZAFAT AMBROŽIČ, frančiškan, ki je dolga leta misijonaril v Egiptu in so tudi med nami, ki so ga tam poznali, je zaradi zdravja moral poiskati drugačno klimo. Naselil se je v Palestini tik ob Galilejskem morju in tam oskrbuje majhno število katoličanov. V Egiptu je pustil le malo Slovencev, ker se je velika večina izselila. P. Jozafat je doma v Gorjah pri Bledu in pravi, da ga je obisk Amerikanca g. J. Johna Omana, ki si je prišel ogledat domovino svoje matere, navdušil za duhovniški štan, čeprav je bil že precej v letih.

ŽIVLJENJEPIS ŠKOFA BARAGA je prav tako izšel v italijanščini, kakor Slomškov. Barogeva je napisal odličen pisatelj, ki je objavil v knjigah že več drugih življenjepisov slavnih osebnosti. To je Ferdinand Bea, ki ima doktorat iz filozofije. Preden je začel pisati knjigo o Baragu, je šel v Slovenijo in si ogledal vse kraje, ki so v zvezi z Baragom. Ko je knjiga izšla, jo je kardinal Cicognani osebno nesel v poklon papežu Pavlu VI. Ta kardinal je svoj čas več let živel v Ameriki in je sam zelo lepo pisal o Baragu v angleščini. Posebno zanimivo je, da nova knjiga poudarja: škof Baraga je bil zelo zaveden Slovenec!

ARTHUR CALWELL, vodja avstralske federalne parlamentarne opozicije, je kljub nevarnim pretresom v delavski stranki obdržal vodstvo in bo stranka z njim na čelu skušala v novembrskih volitvah premagati liberalce. Izjavlja pa, da bo takoj odstopil, če njegova stranka volitve izgubi. Velikega poguma in zaupanja vase s to izjavo ni pokazal. Ne bo dosti joka za njim. Če bi rekel: stranka mora zmagati, jaz pa ne bom sprejel ministrskega predsedstva, odstopil ga bom mlajšemu, bi imela stranka več upanja na zmago.

PAPEŽ IN GROMIKO sta se torej le videla v Vatikanu, čeprav se je že zdelo, da bo Gromiko odšel brez obiska pri papežu. Ne samo videla sta se, okoli tri četrt ure sta ostala skupaj. O čem sta govorila? Gromiko je izjavil, da o svetovnem miru. Po svetu so poudarjali, da je bil obisk "zgodovinski". To bo držalo. Vse, kar je zgodovinsko, pa še ni tudi globoko pomenljivo in na moč razveseljivo. Srečanje takih dveh mož različni različno komentirajo in bodo verjetno še bolj. Eno pa le drži. Nekoč je Stalin vprašal: Koliko divizij pa ima papež? Današnje sovjetske veličine ne stavijo takih vprašanj.

NAVDUŠENJE ZA ZBLIŽANJE RAZLIČNIH VER in prijateljstvo med verniki je seveda lepa reč, pa vendar mora tudi to imeti svoje meje. Neki protestantski "ekumenist" v Ameriki predlaga, naj bi kristjani vseh vrst opustili praznovanje nedelj, pa sprejeli za Gospodov dan — soboto. Zato, kajpak, da bi se "zblížali" z judi in njihovo vero. Mož pravi, da je tudi Jezus praznoval soboto, torej! No, pa dajmo! Ko bomo kristjani in judje tako "zblížani", se bomo skupno potegovali za "zblížanje" z mohamedanci, zavrgli bomo soboto in postavili na njeno mesto — petek. Potem bomo iskali vere, ki morda praznujejo četrtek, sredo in tako nazaj. Počasi bomo že prišli spet do — nedelje. En teden bomo sicer po tej poti izgubili, pa kaj se to pozna v tisoč letih?

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne N.S.W.

Tel. za p. Valerijana: FA 7044

Službe božje

Nedelja 15. maja (tretja v mesecu): **Leichhardt**
(sv. Jožef) **ob 10:30**

Četrtek 19. maja (VNEBOHOD, zapovedan praznik); **St. Patrick, Sydney. ob 7. zvečer**

Nedelja 22. maja (četrt):
St. Patrick, Sydney, ob 10:30
Villawood (Gurney Rd.) ob 10:15

(Popoldne ROMANJE V CONCORD WEST,
glej oglas)

Nedelja 29. maja (PETA v mesecu):
Leichhardt, sv. Jožef, ob 10:30
HAMILTON — N.C. ob 6. zvečer

Nedelja 5. maja (prva), **PRESVETA TROJICA**:
Blacktown (stara cerkev) ob 10:30
Croydon Park sv. Janez ob 10:30
(Popoldne procesija sv. Reš. Telesa v Manly-ju)

Nedelja 12. junija (druga):
Sydney, St. Patrick, ob 10:30
WOLLONGONG (St. Francis Home, Cliff Rd.)
ob 4.45 pop.

VNEBOHOD GOSPODOV

Zapovedan praznik v četrtek 19. maja

Slovenska služba božja ob 7. zvečer

St. Patrick, Sydney

Molitve za domovino v juniju odpadejo,
ker pojdemo na procesijo v Manly

MAJSKO ROMANJE V CONCORD WEST

Nedelja 22. maja popoldne

Nova cerkev sv. Ambroža na Victoria St.,
en block od železniške postaje.

2:30 zbiranje pred cerkvijo za procesijo
okoli cerkve; **narodne noše lepo vabljeni**

3.00 pete litanije MB z ljudskim petjem

3:30 šmarnično premišljevanje

4.00 sv. maša v slovenščini; ljudsko pe-
tje

(Tako po prihodu v cerkev spovedovanje,
med mašo sv. obhajilo)

DRUŽABNOST V DVORANI

(Nekdanja cerkev na Stuart & Queen Sts.
en block od nove cerkve na jug)

Med nami bosta dve slovenski sestri iz
Melbourn.

Med nami bo naš umetnik g. Rapotec, ki bo
imel kratko predavanje

Nastopi otrok, — Postrežba s čajem. —
Srečolov z lepimi dobitki

POGLED NA LETOŠNJO VELIKO NOČ

P. Valerijan

KER JE BILA APRILSKA ŠTEVILKA kar
hitro po veliki noči zaključena, nisem utegnil na-
pisati vtisov o praznikih. Bežen pogled nazaj naj v
majski številki to nadomesti.

Velika noč se začne že na cvetno ali oljčno
nedeljo, ki jo angleško govoreči svet imenuje pal-
movo nedeljo. Ta dan smo imeli slovesen blagoslov
butaric in oljčnih vejic v Croydon Parku. Kar lepo
število otrok, tudi v narodnih nošah, je prineslo
svoje butarice k blagoslovu. Večina je te butarice
naredila nedeljo prej v slovenski šoli v Paddingto-
nu pod vodstvom gđc. Vodopivec.

Zadnje tri dni velikega tedna so bili obredi pri
sv. Jožefu v Leichhardt. Veliki četrtek zvečer je
bila udeležba pri sv. maši bolj šibka, pa vendar
zadovoljiva. Tudi pri češčenju Najsvetejšega do
polnoči je bilo vedno nekaj rojakov navzočih da, je

bila skupna in glasna molitev nepretrgana. — Veliki petek popoldne ob treh je bilo lepo število naših vernikov pri obredih. Lepo je bilo videti, ko je dolga vrsta čakala, da pride na vrsto pri poljubljanju bridke martre. S številnimi sv. obhajili je bil obred tega pomembnega dne zaključen. — Veliko soboto ob enajstih zvečer smo se zopet zbrali. Prišlo se je, ko je nov ogenj svetlo zažarel sredi temnega dvorišča pred cerkvijo. Razvila se je procesija v cerkev, kjer je sledila hvalnica velikonočni sveči, ki predstavlja vstalega Kristusa. Pozneje smo z prižganimi svečami v rokah obnovili krstne obljube, nakar je sledila sveta maša velikonočne vigilijske, ko se je zopet oglasila aleluja.

Na veliko nedeljo je bila služba božja pri sv. Patriku v mestu in v Villawoodu. Na obeh krajih je bila številna udeležba, kot vselej za praznike. Popoldne je bila slovenska služba božja tudi v Wollongongu lepo obiskana. — G. Klakočeru se tudi na tem mestu iskreno zahvalim, da je tako marljivo skrbel za cerkveno glasbo med tridnevno in v velikem tednu. Hvala tudi vsem pevcem in pevkam na raznih krajih, kjer so slovenske službe božje in tudi organistinjam ge. Milki Stanič in gdč. Mari Pirjevec. Zahvala pa gre po vsej pravici tudi našim ministrantom pod vodstvom Lucijana Mozetiča, ki so redno in v lepem številu prihajali k raznim pobožnostim.

“Čujte in molite . . .”

V katedrali sv. Marije v Sydneyu bo zopet celonočno bedenje in molitev v petek, 27. maja do naslednjega jutra. Ta vrsta pobožnosti ni prva v Sydneyu. Prejšnja je bila lani v decembru, prav dobro obiskana. Med številnimi Avstranci in drugimi narodnostmi je bilo naših rojakov kak ducat. Ni bilo veliko, zastopani smo pa le bili! Priliko

imamo, da se to pot boljše izkažemo. Zato ste prav vsi vljudno vabljeni.

Ali je bedeti lahko? Pokora je — in te smo prepotrebni! — Kadar imamo kako družabno prireditve, se nam nič ne mudi do zgodnjih jutranjih ur — pa naj bo tako še za molitev! — Spored tega celonočnega bedenja in molitve je v glavnem tale: Zberemo se ob desetih. Najprej bo prilika za spoved v vseh jezikih. Poiščite spovednico s slovenskim napisom. Molitveni nameni so: mir, edinost, preganjanji, duhovniški in redovniški poklici. Ob enajstih bo slovesna peta maša za mir na svetu. Sledila bo izpostavitve Najsvetejšega, ura molitve, govori, itd.

Pobožnost bo zaključena ob petih zjutraj s sv. mašo, ki jo bo daroval kardinal Gilroy. — Sredi noči bo dvakrat odmor, da se med tem telesno podprete z okrepčilom, ki ga boste prinesli s seboj. Kdor ne more ostati pri pobožnosti celo noč, naj se je udeleži vsaj za nekaj ur.

Procesija v Manly-ju

Zopet so emigrantske skupine vabljeni na telovsko procesijo v Manly, ki bo letos na nedeljo Presvete Trojice, 5. junija. Kot navadno, je zbirališče zopet na Vivian St., Manly, ob dveh popoldne. **NARODNE NOŠE ZOPET VABLJENE!** Prav vse pričakujemo k tej slovesnosti in vse so vabljeni in zaželeni! Tisti otroci, ki še imajo obhajilne obleke, naj jih oblečejo za to priliko. Svete maše se udeležite zjutraj v vaši farni cerkvi, ali pa slovenske v Blacktownu ali Croydon Parku.

Velikonočna dolžnost

Praznik sv. Trojice, 5. junija — je zadnji čas za prejem velikonočnih zakramentov spovedi in obhajila. Ali si že storil ta minimum?!

SVET JE NASTAL PO EVOLUCIJI

ZAKON EVOLUCIJE ALI RAZVOJA je dejstvo. Vsako življenje na zemlji, ki se več ne razvija, začne zastajati, hirati in umirati. Klico, ki je pognala iz semena in zemlje, zakon razvoja sili, da poganja naprej, da se razvije v bilko in klas. Če ji suša to rast in razvoj prepreči, ovane.

Zakon razvoja ne velja samo za rastline in živa bitja, temveč tudi za ves svet kot celoto. Sveto pismo imenuje ta zakon — **božjo besedo**. “Z Gospodovo besedo je nebo narejeno . . . zakaj On je

rekel in je nastalo, On je ukazal, in je bilo”. Tako je zapisal psalmist. Bog daje, da “raste trava živini, zelišča, da služijo človeku, da iz zemlje dobiva kruh in vino, ki razveseljuje človeka”. Tako zopet psalmist govori.

To je stvariteljska božja beseda, ki se v jeziku svetne znanosti imenuje **zakon razvoja, evolucije**. Stvarjenje in evolucija nista dva pojma, ki se ne dasta združiti, ampak se resnično ujemata in dopolnjujeta. (Dr. Aleksič.)

Žal, Anice ni bilo

Zdaj že vsi veste, kako smo v Melbournu pričakali slovenske sestre. Otroci pa moramo tudi kaj napisati. Smo peli in deklamirali, naši muzikanti so pa zaigrali. Ljudje so jokali, pater Bazilij je prikimal, častite sestre so bile solzne. Bilo je tako lepo, da ne bomo nikoli pozabili. Morava tudi povedati, da smo se spomnili naše drage učiteljice Anice. Škoda, da tudi ona ni bila med nami. Tudi ona bi se z nami zelo veselila in osebno bi lahko izročila svojo šolo sestram. Njena šola je veliko delo. Lepo nas je učila in zato smo mogli sestre pozdraviti po slovensko. Zdaj bomo pa pridno hodili v Slomškovo šolo k sestram. Mislimo, da prav radi. Nobena od njih ni videti preveč huda. Jih bomo imeli radi, kakor smo imeli Anico. Ko bo prišla nazaj med nas, bomo pa tudi njo pozdravili in ji napravili velik sprejem. Častite sestre nam bodo pomagale. — **Majda in Johnny Mesar, Moony Ponds.**

O T R O K U

Anton Medved

To čutiš že, otrok,
da mnoge želje v srcu nosiš,
da vse ti da, karkoli prosiš
tvoja mati.

In dobro veš že ti, otrok,
da s tabo srečna in vesela
za tebe le živi in dela
tvoja mati.

Le tega dobro še ne veš,
kako te čuva skrbno, verno,
kako te ljubi neizmerno
tvoja mati.

Drago in Irena Vrh s sestrnico pošiljata božično sliko. Sta učenca Slomškove šole v Cabramatti pri Sydneyu. Drago je gorec nogometaš, zato včasih v šoli manjka.

KOTIČEK NAŠIH MALIH

Nogometaši v Sydneyu se postavijo

Težav, ki jih imamo starejši v kaj veliki meri, ko skušamo razumeti način življenja tukajšnjih ljudi, naši otroci nimajo. Če greš mimo šolskega dvorišča, po katerem se pode otroci, bi le s težavo prepoznal otroka slovenskih staršev od drugih — v večini primerov pa sploh ne; naši otroci so pogнали korenine v tej zemlji — okolje, v katerem rastejo je njihovo, ne tuje, kot je nam. Na vseh področjih šolskega življenja se pridno udeležujejo in nekateri dosegajo prav lepe uspeha pri učenju, predvsem pa pri športu, kar mladim fantom trenutno pač največ pomeni.

Med našimi "nogometaši" v okolici Sydneya se je lansko nogometno sezono zelo dobro "odrezal" **Bojan Švigelj**, ki ga vidite na sliki. Bojan je igral levo zvezo in zabil 29 golov. Ekipa, v kateri igra Bojan, ni izgubila lani niti ene tekme. Dobili so naslov prvakov leta 1965 (Skupina pod 10. letom B). Tudi Bojanov brat **Boris** je navdušen nogometaš. Morda bo tudi on o priliki poslal svojo fotografijo uredniku MISLI v objavo. Enako bi lahko naredil Joško Budin, ki si je tudi priporil precej priznanj in nograd pri nogometu. In takih vas je verjetno več. Zbudite se . . . Pišite uredniku Misli in mu pošljite svojo sliko. Tudi mi bi radi vedeli kaj o vas! Še nekaj: Boris, Bojan in Joško hodijo v **slovensko šolo** v Cabramatto (seveda, kadar nimajo nogometa). — **Učitelj Slomškove šole.**

NAŠ IZLET V EGIPTOVSKI CAIRO

Anica Srnec

MEDTEM KO LADJA POČASI LEZE skozi Sueški prekop, imajo potniki na ladji "Roma" pri-ložnost obiskati Cairo, glavno mesto Egipta. Ob takozvanem "Quick Trip to Cairo" človek obžaluje samo eno: en sam dan je manj kot premalo.

Naša "Roma" je prispela v nedeljo zvečer 27. febr. v Suez. Kakor hitro smo pristali, je na ladji mrgolelo trgovcev z vsakovrstno šaro. Niso dali miru. Spat smo šli po polnoči. Zjutraj je bilo treba vstati ob pol šestih. Peljali smo se z manjšo ladjo in izstopili takoj za vhomom v kanal. Tam stoji mogočen spomenik, na vsaki strani ga čuvata dva leva. Naš vodnik nas je peljal čez cesto v banko, kajti po zakonu trgovci ne smejo sprejemati tujega denarja. Morali smo dobiti egiptovskega.

Skozi ozek prehod smo šli potem na drugo cesto, tam nas je čakal avtobus. Razdalja med Suezom in Cairom je 86 milj. Med potjo nam je vodnik dajal pojasnila. Suez, kolikor smo ga videli iz avtobusa, se zelo razvija. Gradijo mnogo novih stavb. Med njimi štrli v zrak množica stolpov, minaretov. Ti so posebno okusni in lep kontrast modernim štirikotnim stavbam. Na minoret gre vsa-ko jutro muzein, mohamedanski svečenik, in mo-li na ves glas obrnjen proti Mekki. Zraven igra inštrument.

Po nekaj minutah smo bili že na "Suez-Cairo Desert" cesti. Na desni smo videli vojaške kampe. Po vsej poti smo gledali le peščene gričke. Na desni je bilo videti v ozadju modre hribe. Ob cesti le tu in tam šop trave. Vodnik nam je pravil, da je Egipt 92 procentna puščava. Glavni dohodek je

HRAST IN BREZA

Ženski je čustvo naravnejše, bolj potrebuje čustva, zato ga tudi laže prenaša kot moški. Ženska ni samo telesno odpornejša (vitalnejša), marveč tudi čustveno neprimerno bolj žilava kot moški. Moškega čustvo hitro stre. Moški ne potrebuje toliko čustvenega življenja, a ga zato tudi ne pre-nese. Močna čustva so zanj nevarna.

Prispodoba med brezo in hrastom tu v polni meri drži. Žena je kakor breza, lahko je upogljiva, prožna, silno je občutljiva, ob vsakem vetrčku ji zadrhte lističi, a prav zato je tudi zelo žilava, ve-ter jo lahko do tal pripogiblje, toda ne zlomi je niti najhujši vihar; moški pa je kakor hrast; njego-vo trdo listje se za rahel veter ne zmeni, v notra-njščino njegove krone prodre le izjemno najhujši vihar, a še ta ga ne upogne, toda prav to utegne postati nevarno; hrast se ne upogne, pač pa se v hudem tresku — zlomi. (Dr. A. Trstenjak).

Misli, May, 1966

bombaž, kanal pri Suezu in turizem. Skozi kanal plove vsak dan do 80 ladij. za prevoz morajo pla-čati lepe vsote.

Ko smo se bližali Cairu, smo na peščenih po-bočjih zagledali šotore. Ljudje — delavci — so se kar izgubljali v pesku. Kaj so delali v tej puš-čavi, nismo mogli zvedeti. Oblečeni so v do tal dolge srajce in na glavi imajo neko pokrivalo. Bli-zu Cairu smo videli tudi muslimansko pokopališ-če. Je kakor nekako naselje, polno večjih in ma-njših hišic.

Cairo daje podobo zelo modernega mesta. Og-romno stavb je zraslo v najnovejšem času. Peljali smo se naravnost k muzeju, ki hrani izkopenine iz grobnice faraona Tut-Ankh-Amun-a. Vladal je v 14. stoletju pred Kr. Grobnico so odkrili 1. 1922. Čeprav so jo oropali že kmalu po faraonovi smrti, je današnji muzej še vseeno poln dragocenih stva-ri, ki so jih našli v njej v naših časih.

Prvo, kar v muzeju pade v oči, je mogočna soha faraona Ramasesa II., izklesana iz granita. Ob njej sta še dve drugi. Za sohami vodijo sto-pnice navzdol in tam so tla iz faraonove palače. So iz lepo pisanega stekla. Za tem stojita faraon in njegova žena, največji sohi v tem muzeju. V mu-zej so ju prinesli v treh kosih vsako.

Za sohami smo si ogledali mumijo faraona Amuna. Faraon je bil položen v zlato trugo. Po-tem smo spet zavili v stransko vežo. Tam smo vi-gocenostmi: ogrlice, sandali, prstani itd. Najbolj nas je zanimala kraljičina krona. Zraven ene skri-nje stojijo 3 faraonovi vozovi, eden za lov, dva za vojno. Ob steni je bilo videti v stekleni skrinji kraljičine dragocenosti: torbice, zlatino, obleke. Videli smo tudi dosti vaz iz alabastra za olje.

Nato smo prišli do dolge vrste mumij. Na eni se razločno vidijo prsti na nogah. Zelo zanimiva sta sedeža kralja in kraljice sredi dvorane. Po-tem smo spet zavili v stransko vežo. Tam smo vi-deli različne vrste hrane iz starih grobnic: kruh, pogačo, jajca itd. Egipčani so mislili v tistih ča-sih, da mrtvec v grobu še potrebuje hrane. Tudi mumije opic smo videli. Ena me je tako žalostno gledala, da je ne morem pozabiti. — Pozdrav Ko-tičkarjem.

Prihodnjič bomo brali o Anici na kameli. —Ur.

REŠITEV VRETENA

1 i — 2 ti — 3 tir — 3 prti — 5 prati — 6 pa-rati — 7 Karpati 8 krpati — 9 parki — 10 raki — 11 kar. 12 ar — 13 a

Rešitev poslal Jože Grilj

NEW SOUTH WALES

Concord. — Ta mesec sem pa doživel eno globoko potlačanje, potem pa kmalu eno visoko vznichenje. Za veliko noč sem dobil voščilo od neznanca. Na pošto je bilo dano v Redfern. Bralo se je tako: Prismuknjeni moj Pepe! Voščim Ti za pirhe toliko korajže, da se boš spremenil v Jožeta, če že nočeš povedati, kdo si. List MISLI bi moral take skrivače pognati v uredniški koš, ne pa futrati z njimi naše misli. Lep pozdrav. Tvoj vdani Jokel Gosenca. — Pismo je šlo preko uredništva MISLI in urednik ga mi je poslal. Zelo me je potlačilo. Moram priznati, da ima urednik prav, ko mi je rekel: "Pozabi, saj gospod Gosenca še toliko korajže nima kot ti. Zakaj se pa on ni podpisal s pravim imenom? Zdaj mi je žal, da nisem to skrivaško gosenco pognal v uredniški koš, ko te je tako potrlo." To je že res, pa sem le imel pušto veliko noč. Sem že napol sklenil, da ne bom nikoli več pisal. Potem je pa prišla aprilka številka MISLI in sem takoj videl "odprto pismo" g. Klakočerja. Ustrašil sem se tako, da je vse zamrgolelo pred mojimi očmi. Ko sem se pa malo pomiril in bral, je od stavka do stavka raslo v meni vznichenje. G. Klakočer se nič ne znaša nad menoj, kar prizna me. In to ni majhna stvar. Bom kmalu lahko pozabil na Jokelna in njegovo voščilo. Še bolj hitro sem pozabil na tisti napol sklep, da ne bom več pisal. Pa sem najprej "odprto pismo" sedemkrat prebral, da ga že skoraj na pamet znam. Le zakaj g. Klakočer ne piše v vsako številko MISLI? Človeku je toplo pri srcu, ko čita. Če sem res jaz kaj pripomogel do tega, da se je oglašil naj me "gosence" le pri miru pustijo. Samo to me ježi, da ni p. urednik vsega objavil v aprilski številki. Ni pomislil, kako dolg bo zame ta mesec do prihodnje številke. No, če bom živ, bom že dočkal. — **Pepe Metulj.**

STAREJŠO ŽENSKO ZA GOSPODINJO

z vso oskrbo v lepem slovenskem domu in plačo po dogovoru iščeta mlad oče in petleten sinček.

Ponudbe: 23 Beauchamp St., Marrickville, N.S.W.

Telefon: 55-6141

VICTORIA

Fawknar. — Prav uspešna je bila na veliko-nočni ponedeljek skupna prireditve S.Z.T. in S.D. M. Uspeh ni bil samo v nabito polni dvorani, še bolj glede zadovoljnosti zbrane slovenske publike. K uspehu je mnogo pripomogel orkester BLED s svojo godbo. Ves veseli večer je prevladovala med nami slovenska beseda in pesem. Nekateri so pogrešali nastop pevskega društva Triglav. Kaj se je zgodilo? Morda je kakega pevca zadržalo doma, da ni mogel nastopiti. Dalje je bilo vprašanje, kje je bilo vse vodstvo S.D.M. Na to vprašanje ne morem odgovoriti, v tajnikove posle se ne morem spuščati. Dognalo se pa je, da ni nobene ovire za združenje in skupnost med nami. Če je še kak dvom o tem, mora biti vzrok na voditeljih in njihovih sodelavcih. Pa če bi bilo tako, je pač žalostno. Za bodočnost v teh smereh bo vsekako odločala letna skupščina S.D.M. Teh nekaj vrstic sem napisal v imenu slovenskega zboru Triglav. — **Vlado Trampuž.**

Moomba Park: — Ko sem zvedel za novico, da pridejo k nam iz domovine slovenske sestre, sem komaj čakal, kdaj bo prišla cvetna nedelja. Za tisto nedeljo so bile sestre napovedane. Počutil sem se, kakor da prihaja nekdo iz mojega kraja. Ne, še več! Bilo mi je, kakor da prihaja moj bližnji sorodnik. Končno je napočila cvetna nedelja in sestre so dospele. Veliko veselja so nam naredile. In zdaj so med nami, veselje bo ostalo. Ko bo moj sinek zrasel, se bo tudi učil pri njih brati in pisati po slovensko. Kako bo njegov očka vesel! Da bi bilo le kmalu. Častitim sestram, ki so nam prinesle blagoslov iz domovine, pa želim mnogo sreče in lepih uspehov v novi domovini. — **Martin Pirc.**

QUEENSLAND

Tully. — Pišem dne 13. marca 1966. Imam poročati zelo žalostno novico. Umrla je gospa **Danica Skočaj** prav danes ob eni uri na operaciji. Štelo se je, da je operacija malenkostna zadeva, pa Danica se iz nje ni več prebudila. Ko je bil tu dr. Mikula, so imeli pri Skočajevih lepo slovesnost. Najstarejša hčerka se je poročila, najmlajšo so krstili. Zdaj pa taka žalost. Rajnica je

Misli, May, 1966

bila doma na Medani v Brdih, rojena 24. avgusta 1924. Zelo nam je vsem težko za njo, ker smo jo vsi radi imeli. Pustila je moža Romana in pet otrok od 1 leta do 21. Priporočamo jo v blag spomin in verno molitev. — Marija Harej.

IZ "VESTNIKA"

GLASILA SLOV. DRUŠTVA MELBOURNE

Zadnji dnevi aprila so nam prinesli 1. številko XI. letnika tega glasila. Zanimiva vsebina je stisnjena na 9 strani. List je razmnožen na ciklostil. Namenjen je zgolj društvenemu članstvu, zato se nam zdi prav, če vsaj nekaj izvlečkov iz njega podamo na tem mestu za širšo javnost. — Ur.

Uvodnik: Zakaj in čemu . . . ?

Pred pol leta je Slovenski Vestnik nenadoma umolknil. In prav v letu, ko bi, če bi v naših žilah plala prava slovenska kri, morali praznovati Vestnikovo desetletnico. Najbolj vznemirljivo dejstvo je, da je izostanek Vestnika vzbudil tako malo komentarja. Imeli smo smrt brez žalosti, kot da je umrl nekdo, ki nam je bil tuj. Grobarjev je bilo več kot pogrebcev.

Slovenski Vestnik, kakršen je bil, je kazal znake naših slabosti. Glavni vzrok za ustavev Vestnika je bilo pomanjkanje strpljivosti, sodelavcev in moči. Drugi razlog je bilo pomanjkanje sredstev. Plačanih naročnin je bilo sramotno malo. Na žalost smo se morali povrniti k prvotni cenejši obliki lista, Vestnik bo moral biti zopet samo obveščevalni organ Slov. društva.

Če bo Slov. društvu uspelo, da prebrodi vse težave, bo napravilo vse, da zopet pridemo do tiskanega lista.

Društvo nima nikakršne zveze s skupinico, ki je priredila zabavico v korist nekakšnega lista "Zarja" (v kolikor vemo, tak list sploh ne obstoji.)

Iz patrove torbe (p. Bazilij)

Včasih sem mislil, da bo pri gradnji naše dvorane in cerkvice težje dobiti denar kot delavno silo. Morda me je k temu privedlo mišljenje iz zlatih starih časov, ko denarja nismo imeli in smo lažje z ročnim delom dokazali svoje sodelovanje. Danes sem za eno skušnjo bogatejši. Delo teče počasi, ker ni dovolj rok, ki bi se znale žrtvovati. S tem ni rečeno, da obupavam . . .

"Glavni dobiček"

Tokrat sem bil prijetno presenečen. Igra je bila zelo dobro pripravljena in režiserju Ivanu Va-

V MOLITEV IN BLAG SPOMIN

naj bo priporočena

ga. DANICA SKOČAJ r. Simčič

Umrla 13. aprila 1966

Doma je bila v Medani v Brdih
r. 16. avgusta 1926

Naj počiva v božjem miru
Tully, No. Queensland
Žaljuočí sprog Roman
s petimi otroki

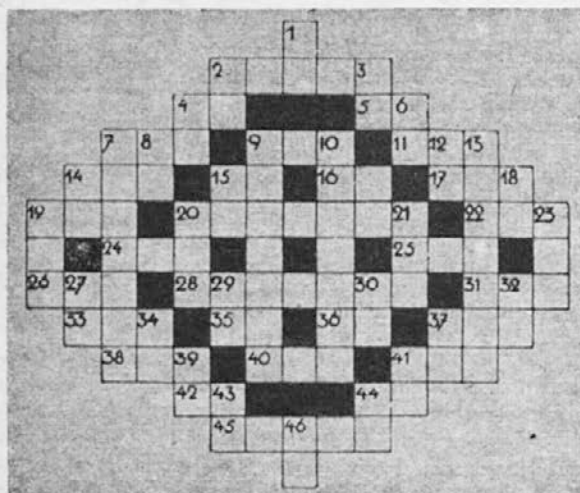
lenčiču je uspelo, da nam je na oder pričaral tipično ozračje poprečne slovenske mestne družine med dvema vojnoma. Po tako uspeli igri smo se tisti večer res vračali domov z zavestjo, da smo bili mi Slovenci v Melbournu tisti, ki smo zadeli loterijski glavni dobiček . . . Š. B.

Tajništvo Slov. društva poroča

Odnosi med SDM in pevskim zborom Triglav so zadnje čase bratski in prijateljski. Z roko v roki, v prijateljstvu in sodelovanju bomo mnogo bolj uspešni pri našem delu za slovenstvo v Melbournu. Na velikonočni ponedeljek smo imeli skupno zabavo. Nad 400 ljudi je bilo v dvorani. Čisti dobiček je šel za odplačilo Slovenskega Doma.

SDM je organiziralo potovanje v domovino po znižanih cenah. Dne 9. junija bo skupina 25 naših članov poletela z Essendona in se po 22 urah spustila v Zagrebu. Izlet nudi članom, ki bi itak obiskali domovino, možnost, prihraniti nekaj sto dolarjev pri potnih stroških.

Na cvetno nedeljo so prišle med nas v Melbourn slovenske sestre. Njih skromnega a pri srčnega sprejema in predaje ključev "Slomškovega doma" se je udeležilo tudi zastopstvo SDM. V trajen spomin je sestram nabavilo razpelo v kape-li in jim ob tej priliki izročilo v gotovini 100 dolarjev z željo, da bi jih porabile za svoje osebne potreščine.

Vodoravno:

- 2 denarna enota
- 4 predlog
- 5 števniki
- 7 pevski glas
- 8 živalski grobar
- 11 pevski glas
- 14 časomer
- 15 kazalni zaimek (sr. sp.)
- 16 kartaški izraz
- 17 Slovan
- 19 ima dovoljenje
- 20 daljava (druga beseda)
- 22 suženj
- 24 športna potrebščina
- 25 popolna praznina
- 26 potočna žival
- 28 kolajna
- 31 žensko ime
- 33 japonski denar
- 35 predlog
- 36 prva dva soglasnika
- 37 del voza
- 38 naselje
- 40 pot v rudnik
- 41 del sobe
- 42 osebni zaimek
- 44 nikalnica
- 45 cirkuški prostor.

Navpično:

- 1 osebni zaimek
- 2 okrajšava (delniška družba)
- 3 kartaški izraz
- 4 del kolesa
- 6 predlog
- 7 sadno drevo
- 8 prva črka dvakrat
- 9 knjiga z deli leta
- 10 gora v Sloveniji
- 12 lastnoročno
- 13 napol evropska država
- 14 pamet
- 15 kazalni zaimek (m.sp.)
- 16a (manjka v risbi) števniki
- 18 bivažo
- 19 produkt iz mleka
- 20 naredi ga ogenj
- 21 žensko ime
- 23 kožnat ovrtnik
- 27 vzklik
- 29 števniki
- 30 biva
- 32 znano mu je
- 34 predlog
- 37 star izraz za pivo
- 39 bivažo
- 41 osebni zaimek
- 43 predlog
- 44 predlog (kot 43)
- 46 števniki (kot 29)

FRANC IN MARIJA BERKE

sporočata rojakom, da sta pred kratkim
prevzela avtomobilsko garažo

COOKSHILL MABILE GARAGE

na vogalu

Cabramatta Rd. & Mt. Pritchard St.
Cabramatta, N.S.W.

Prijazno vam bosta postregla z vsem,
kar je potrebno vašemu avtu: petrol, popra-
vilo itd.

TEL. (garaža) 602-5280
(na domu) 72-1049

TRGOVSKO PODJETJE EXPORT-IMPORT JOŽE VIPAVC

STUTTGART O, STOCKACHSTRASSE 20, W. GERMANY

nudi rojakom v Avstraliji priložnost, da na zelo preprost način omogočijo sorodnikom in prijateljem v domovini in ostalih delih sveta nabaviti **razne proizvode** svetovno znanih nemških tovarn po izredno ugodnih in **konkurenčnih cenah**, ki so znatno cenejše od domačih:

Gospodinske stroje vseh vrst, radioaparate, televizorje in magnetofone, električne šivalne stroje, motorne kosilnice Irus in Holder, motorne škroplilnice in traktorje.

Zahtevajte naše ponudbe in pojasnila.

Odgovarjamo takoj v slovenščini. Pošiljke odpremljamo po želji takoj v domovino, kakor tudi v ostale dele sveta.

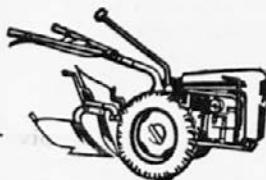
Poljedelski stroji znamke IRUS

kosilnica model
ER 7 KS

stane
450 USA dol

enoosni traktor U 1200
Diesel 8 KS

stane
970 USA dol

traktor Diesel A 12
10 KS

stane
1316 USA dol

kmečki mlin od 7
do 10 KS

stane od
500 do 1160 USA dol

PHOTO STUDIO

NIKOLICH

108 Gertrude Street

Fitzroy N. 6, Melbourne, Vic.
(Blizu je Exhibition Building)

Se priporoča rojakom za naročanje
fotografij vseh vrst.

Nevestam posojam poročne obleke
po nizki ceni

Odrpto vsak dan od 9. do 1.

in od 3. do 7. pop.

Ob sobotah in nedeljah od 9. zjutraj

do 7. zvečer — TEL: JA 5978

Dr. J. KOCE

G.P.O. BOX 670, PERTH, W. A.

1. ČE HOČETE ZAJAMČENO, SOLIDNO IN HITRO POSTREŽBO GLEDE DARILNIH POŠILJK Z ŽIVILI, ZDRAVILI IN TEHNIČNIMI PREDMETI (RADIO APARATI, MOTORNI KOLESI, BIKIKLI ITD.)
2. ČE HOČETE DOBITI SEMKAJ SVOJO ZAROČENKO, SORODNIKA ITD. POVDARJAMO, DA IMA DR. KOCE PO TUKAJŠN JIH ZAKONSKIH PREDPISIH PRAVICO DAJATI INFORMACIJE GLEDE VPOKLICA OSEB V AVSTRALIJO.
3. ČE HOČETE PRAVILNE PREVODE SPRICEVAL, DELAVSKIH KNJIŽIC, POOB-
LASTIL, TESTAMENTOV ITD. PRODAJAMO SLOVARJE IN VADNICE ANGLEŠKEGA JEZIKA.

Zastopnik za N.S.W. Mr. R. OLIP, 65 Moncur St., Woollahra, N.S.W.
Tel. 32-4806

SLOVENSKA MESNICA ZA
WOLLONGONG ITD.

TONE IN

REINHILD OBERMAN

20 Lagoon St., Barrack Point, NSW.

Priporočava rojakom vsakovrstne mesne izdelke: kranjske klobase, ogrske salame, slanino, sveže in prekajeno meso, šunke itd. Vse po najboljšem okusu in najnižjih cenah.

Razumemo vse jezike okoliških ljudi. Obiščite nas in opozorite na nas vse svoje prijatelje!

DARILNE POŠILJKE

živil in tehničnih predmetov (bicikle, motocikle, mopede, radijske in televizijske aparate, frižiderje itd.)

ZA SVOJCE V DOMOVINI

pošilja trdka

Stanislav Frank

CITRUS AGENCY

74 ROSEWATER TERRACE
OTTOWAY, S.A.

Telefon: 4 2777

Telefon: 4 2777

SOLIDNOST — POPOLNO JAMSTVO
— BRZINA —

SO ZNAČILNOSTI NAŠEGA POSLOVANJA